БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 158 (8990)
ИЮЛИИН 8
СРЕДА
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

Бурядай АССР-эй, Усть-Ордын Бурядай, Агын Бурядай национальна округуудай ажалшад долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, манай орон дотор коммунизм байгуулхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй тугые үшөө дээшэнь үргэхэ гэжэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет, КПСС-эй Центральна Комитет батаар найдана.

(СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй, КПСС-эй Центральна Комитедэй амаршалгаһаа).

ТАСС-эй МЭДЭЭСЭЛ

Элдэб үндэрнүүдтэхи атмосферын дээдэ захые нэгэ шата дамжан эдэг баллистическэ ракетээр шэнжэлхэ хүдэлмэри Советскэ Союз ор хэдэн жэлэй турша соо хододоо хэгдэжэ байдагынь мэдээжэ.

Урда тээнь ракетэнүүдэй табигдахада научна тон үнэтэ материалд абтаһан байгаа. Тиигэжэ атмосферын дээдэ үе, тэрээн дотор боко байдаг процессүүд тухай шэнэ мэдээнүүдтэй болоһон байнабди. эн тухай урда тээнь хэблэлдэ мэдээсэгдээ һэн.

Атмосферын дээдэ захые шэнжэлхэ научна хүдэлмэриин түсэбэй ор дунда зэргын зайда һүрэдэг нэгэ шататай геофизическэ баллиическэ ракетэ 1959 оной июлиин 2-то 6 час 40 минутада табигдаа.

Наранай хүреэтэһэн туяагай ультрафиолетово хубиие, элдэб үннүүдтэ агаарай урасхаалай түргые шэнжэлхэ аппарадураар, элдэб дэрнүүдтэ атмосферын үдхэн шэнгэниие, дарасые, температурые нжэлхэ аппаратураар ракетэ хангагдаһан байгаа.

Амитадай үндэр дээрэ ниидэн гарахадаа яажа амидардагые шэнхын тулада ракетэ дээрэ туршалга гараха амитад: хоёр нохой тважная, Снежинка), нэгэ туулай һуулгагдаһан байгаа. Отважная кэ нохой ракетэ дээрэ гурбадахяа ниидээ.

Ракетэ дээрэхи научна аппаратурын, амитадай хамтын шэгнүүр мянга гаран килограмм юм.

Ракетэ табилга гэмгүй һайнаар үнгэрөө. Тусхай оньһон аргань учна аппаратуратай болон туршалгын амитадтай контейнерые ракеэнь һалгаажа, тэрэнь гэдэргээ газар дээрэ буугаа.

Даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор шэнжэлэлгын программа дүүрэгдэжэ, хы асуудалнуудаар үнэтэ материалнууд абтаһан байна.

Атмосферэ соохи һэбхи хүнгэн газуудай состав тухай мэдээн анха үүншынхеэ абтаа.

Туршалга гараһан амитад гэдэргээ газарта буугаад байхадаа, гаашьегүй һайнууд зандаа байгаа. Нэгэл амитанай хэдэн удаа ниилгэ амитадай ракетэ дээрэ ниидэжэ дадаха аргатай байһые харууа. Газарай татасаһаа холодон зайсаад ябахадаа амитадай жа амидардаг тухай шэнэ мэдээнүүд абтаа.

Абтаһан материалнууд шэнжэлэн гуримшуулагдажа байнхай.

Жэлэй түрүүшын хахадта гүрэндэ мал ажалай продукт худалдаха түсэбөө Россин Федераци үлүүлэн дүүргээ

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, мал жалай продукт бүри ехээр абадаг лохо, гүрэндэ худалдаха талаар аһан уялгануудаа дүүргэхын түэ тэмсэжэ, Россин Федерациин дөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд э оной июлиин 1-дэ гүрэндэ мяха далдаха жэлэй түрүүшын хахай түсэбые—133 процент, һү—104 оцент, үндэгэ-112 процент, ноо—113 процент дүүргэһэн байна. Энэ оной июлиин 1-дэ нёдондоной с үеынхидэ орходоо 360,4 мянган нноор гү, али 45 процентээр ехэ яхан, 1156 мянган тонноор гү, н 21 процентээр ехэ һүн, 606 миллионоор гү, али 33 процентээр олон үндэгэн, 22,5 мянган тонноор гү, али 25 процентээр ехэ нооһон гүрэндэ худалдагдаа.

Республикын колхоз, совхозууд мал ажалай ашаг шэмые саашадань дээшэлүүлхын, кукурузын, сахарай свёклын, хартаабхын, бусад ургамалнуудай хойноһоо харууһалга һайжаруулхын, хүдөө ажахын бүхы ургамалнуудай һайн ургаса абахын, ургаса хуряалгые, тэжээл бэлэдхэлгые хаһа саг соонь үнгэргэхын, хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдаха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын тулада мүнөө оролдожо байна.

ПОЛЬШЫН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКАДА СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ПАРТИЙНО-ПРАВИТЕЛЬСТВЕННА ДЕЛЕГАЦИИН ОШОХО БОЛОҺОН ТУХАЙ

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секрерь, СССР-эй Министрнүүдэй Содэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев рүүтэй Советскэ Союзай партий-правительственна делегациин э оной июльдэ Польшодо хани оор айлшалхые Польшын Арадай еспубликын Хүдэлмэришэнэй нэгэмэл партиин Центральна Комит, Правительство уряа гэжэ хэблдэ мэдээсэгдээ һэн.

КПСС-эй Центральна Комитет, ССР-эй Правительство энэ уряаень һайшаалтайгаар хүлеэн баад, Польшын Арадай Республида ошохо партийно-правительстнна делегациие томилоо. КПСС ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй рүүлэгшэ нүхэр Н. С. Хрущев елегациие толгойлогшо), делегаин гэшүүд—КПСС-эй ЦК-гэй гэүүн, Украинын КП-гэй Днепроетровско обкомой нэгэдэхи секретарь А. И. Гаевой, Белоруссиин ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Я. Киселев, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн, КПСС-эй Горьковско обкомой нэгэдэхи секретарь Л. Н. Ефремов, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүндэ кандидат, Латвиин ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. Ю. Шумаускас, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй Министрын орлогшо Н. П. Фирюбин, КПСС-эй Ивановска горкомой нэгэдэхи секретарь Е. И. Гаралик, КПСС-эй ЦК-гэй таһагые даагша Ю. В. Андропов, СССР-һээ Польшын Арадай Республикада байдаг Онсо, Бүрин эрхэтэ элшэн сайд П. А. Абрасимов гэгшэдһээ делегаци бүридэнэ.

Советскэ Союзай партийно-правительственна делегаци Польшын Арадай Республикада ошохоёо июлиин 14-дэ Москваһаа мордохо юм.

ООН-эй Европодохи Экономическа Комиссиин эр байрын асуудал эрхилхэ комитедэй сессидэ хабаадагшадтай Н. С. Хрущев уулзаа

ООН-эй Европодохи Экономичека Комиссиин гэр байрын асуудал рхилхэ комитедэй XVIII сесси Жеевэдэ болоһон байгаа. Сессидэ хааадагшад СССР-тэхи гэр байрын арилгатай танилсахын тулада маай орондо ерээ. Тэдэнтэй СССР-эй инистрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгэ Н. С. Хрущев июлиин 4-дэ Кремль соо уулзаа.

Киевтэ, Ленинградта, Москвада эр байра барилгатай гадаадын ронуудай мэргэжэлтэд танилсаһан айна. Тэдэнэр барилгын индустиин предприятинуудай барилгын алмайнуудта, научна-шэнжэлэлын болон проект зохёодог органиацинуудта хүрэһэн байна.

Делегаци элитэ архитекторнүүд, нженернүүд, научна-эмхинүүдэй үтэлбэрилэгшэдһөө—18 ороной түөлэгшэдһөө бүридэнэ. ООН-эй Европодохи Экономическа Комиссиин хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд А. Юинг, Б. Райнер тэдэнэй дунда бии. Комитедэй вице-түрүүлэгшэ В. Червенка (Чехословаки) делегациие толгойлно.

Н. С. Хрущев сессидэ хабаадагшадтай хани ёһоор хөөрэлдөө.

Н. С. Хрущев айлшадые амаршалаад, тэдэнэй табиһан асуудалнуудта харюусаа.

СССР-тэ хэгдэжэ байһан барилгын талаар хараһан үзэһэн юумэ тухайгаа сессидэ хабаадагшад хөөрэһэн байна.

СССР-эй Госстройн түрүүлэгшэ В. А. Кучеренко, Москва городой Соведэй түрүүлэгшэ Н. И. Бобровников, КПСС-эй ЦК-гэй Барилгын таһагые даагша И. А. Гришманов хөөрэлдөөндэ хабаадалсаа.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, КПСС-эй Бурядай обкомдо

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан, СССР-эй Науканuудай академи халуун амаршалга хүргэнэ.

Энэ түүхэтэ нэгэдэлгэ тон ехэ түрүү үүргэтэй байһан, бурят арадай саашанхи хуби заяае тодорхойлһон юм.

Ород, бурят арадуудай суг хамта ажаһуужа байһан ушар хадаа Бурят ороной социально-экономическа талаараа хүгжэхэ, ородой хүдэлмэришэн ангиин революционно хүдэлөөндэ бурят арадай хамжан орохо хэрэгтэ нүлөөлһэн, туһалһан байна. Ород арадай түрүү соёл культура Бурят ороной зоной түрүү оюун ухаанай бүрилдэхэ хэрэгтэ туһалаа. Бурят, ород арадууд хоорондоо харилсаатайгаар, суг хамта ажаһуужа байхадаа хэзээдэшье хахасашагүй нүхэд болоо. Хоёр арадай хани барисаан Агууехэ Октябриин илан мандаһанай һүүлээр бүри һалбаран хүгжөө.

Хаанта засаг болон буржуазиин дарлалтые үгы хээд, Агууехэ Октябриин социалистическэ революци бурят арадта, манай ороной бүхы арадуудта шэнэ социалистическэ общество байгуулха, өөһэдынгөө гүрэн түрые бэхижүүлхэ, үндэһэн соёл культураяа хүгжөөхэ үргэн арга боломжонуудые бии болгожо үгөө.

Совет засагай жэлнүүдтэ бурят арадай ажабайдал үндэһөөрөө хубилаа. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро арадай ажахын бүхы һалбарида социализм илан мандаа. Ахадүү бурят арадай экономико болон түхэл маягаараа үндэһэн, удхаараа социалистическэ соёл культура ёһотойгоор һалбаран хүгжөө, эрдэм наукын хүдэлмэрилэгшэдэй олон тоото кадрнууд урган гараа.

Манай орон дотор үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулха тухай КПСС-эй XXI съездын баталан абаһан программа Советскэ Союзай олон тоото арадуудтал адляар бурят арадай урда саашадаа һалбаран хүгжэхэ үзэгдөө дуулдаагүй арга боломжонуудые нээжэ үгэбэ.

Советскэ эрдэмтэдэй үмэнэһөө СССР-эй Науканuудай академи арадайнгаа ажахые, наука, техникэ болон соёл культураяа хүгжөөлгэдөө, илалтатай, амжалтатайгаар коммунизм байгуулгадаа шэнэ амжалтануудые туйлахыень бурят арадта хүсэнэ.

СССР-эй Науканuудай академиин Президент академик А. Н. НЕСМЕЯНОВ.
СССР-эй Науканuудай академиин главна эрдэмтэ секретарь А. В. ТОПЧИЕВ.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр ЦЫРЕМПИЛОНДО, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр ФИЛИППОВТЭ, КПСС-эй Бурядай обкомой секретарь нүхэр ХАХАЛОВТА

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй түүхэтэ ойгоор дашарамдуулан Ленинэй нэрэмжэтэ городой хүдэлмэришэд, алба хаагшад, инженернүүд, технигүүд болон эрдэмтэдэй, тэрэшэлэн областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэһөө партиин Ленинградай областной, городской комитедүүд, ажалшадай депутадуудай Ленинградай областной, городской Соведэй гүйсэдкомууд бурят арадта үнэн зүрхэнэй халуун амаршалга хүргэнэ. Партиин XXI съездын, КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй һүүлээр дэлгэрһэн тон ехэ дэбжэлтын, баяр баясхалангай оршон байдалда энэ түүхэтэ үдэрые Бурядай АССР-эй, бүхы ороной ажалшад тэмдэглэжэ байна. Совет засагай жэлнүүдтэ томо промышленностьтай, хүгжэнхэй хүдөө ажахытай республика болоһон советскэ Бурят орон партиин хараалһан коммунистическэ байгуулалтын асари ехэ түсэбүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө ехэ хубитые оруулна. Эдэ амжалтанууд болбол ленинскэ национальна политикын, Коммунистическэ партиин сэсэ мэргэн хүтэлбэриин үрэ дүн мүн. КПСС-эй Центральна Комитедые тойрон жагсажа, Совет ороной бүхы арадуудтал адляар бурят арад урагшаа эрмэлзэн, Ленинэй зааһан замаар коммунизм тээшэ бата найдамтайгаар дабшажа ябана. Бурядай республика индустриальна Ленинград хоёрой хоорондохи үйлэдбэриин, научна болон соёл культурын харилсаа холбоон жэл ерэхэ бүри хүгжэжэ, бэхижэжэ байна. Энэ харилсаа холбоогоо саашадань хүгжөөхын, коммунизмын илан мандахын тула, манай аха дүүгэй хани барисаанай улам бэхижэхын тула ленинградайхид бүхы оролдолгоёо гаргаха.

Советскэ Бурят орон мандаха болтогой!

Коммунизм байгуулжа байгаа агууехэ совет арад мандаха болтогой!

КПСС, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитет—совет арадай бүхы илалтануудые эмхидхэгшэ, зоригжуулагша мандаха болтогой!

КПСС-эй Ленинградай областной, городской комитедүүд, ажалшадай депутадуудай Ленинградай областной, городской Соведэй гүйсэдкомууд.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, КПСС-эй Бурядай обкомдо

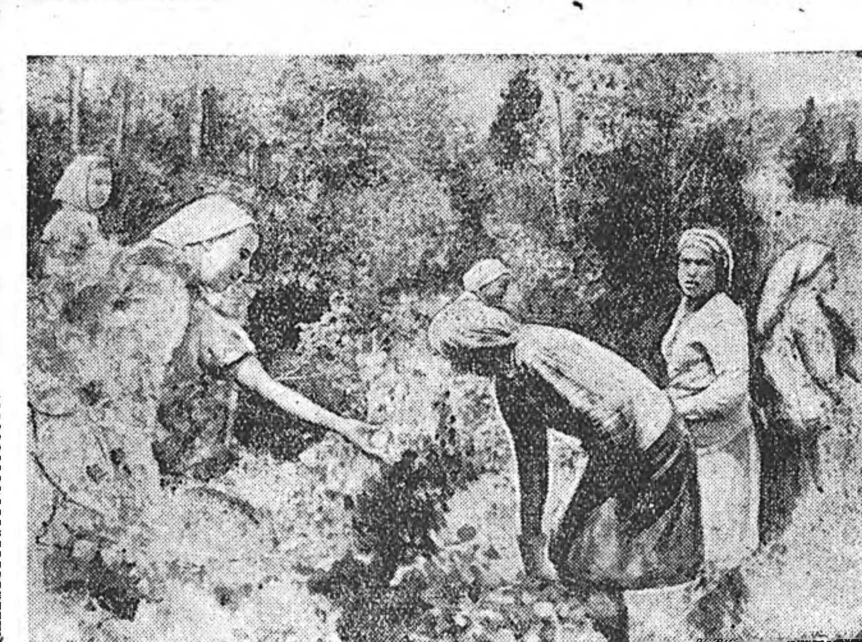
Үндэһэн ехэ найраартнай—Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойн баярай ехэ найраар дашарамдуулан, Советскэ Башкириин ажалшадай үмэнэһөө Башкирай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум, Министрнүүдэй Совет, КПСС-эй Башкириин областной комитет Бурядай Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын хүдэлмэришэдые, колхознигуудые, интеллигенциие, бүхы ажалшадые халуунаар амаршална. Россин гүрэндэ Бурят ороной һайн дураараа ороһон ушар хадаа бурят арадай экономическа болон соёл культурынгаа талаар саашадаа хүгжэхэ хэрэгтэнь тон ехэ түрүү үүргэтэй байгаа. Хаанта Россин бүхы арадуудай, тэрэ тоодо бурят арадай социальна болон национальна дарлалтада Агууехэ Октябриин социалистическэ революци эсэс табяад, манай ороной бүхы арадуудые эбдэршэгүй эбтэй нэгэ бүлэ болгон жагсаагаа, политическэшье, экономическашье, соёл культурыншье талаар хүгжэхэ үргэн зам нээжэ үгөө. Промышленность, хүдөө ажахы болон соёл культураяа хүгжөөлгэдөө бэлигтэй, ажалша бурят арадай туйлаһан амжалтануудаар Советскэ Башкириин ажалшад үнэн зүрхэнһөө баясана. Аха дүү бурят арадай гэрэлтэ һайхан найр хадаа мүн Башкириин ажалшадай ехэ найрынь мүн. КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын, республикынгаа экономика болон соёл культурые саашадань һалбаруулан хүгжөөхын, орон доторoo коммунизм байгуулха тэмсэлдээ бүри ехэ амжалтануудые туйлахыень энэ түүхэтэ үдэр башкир арад Бурядай республикын ажалшадта хүсэнэ.

Бурядай Автономно Советскэ Социалистическэ Республика һалбаран хүгжэхэ, мандаха болтогой!

Манай ороной арадуудай аха дүүгэй эбдэршэгүй хани барисаан мандаха болтогой!

Коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлдэ совет арадые эмхидхэгшэ, зоригжуулагша КПСС мандаха болтогой!

Башкирай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум, Башкирай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, КПСС-эй Башкирай обком

☆ ☆

Артелиингээ адууһа малда бардам хүрэхэ элдэб янзын үбһэ, тэжээл элбэгээр бэлэдхэхын түлөө Кударын аймагай «Путь к коммунизму» колхозой гэшүүд бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна. Үбһэ хуряалгада хэрэглэгдэхэ бүхы машина, техникэ, зэмсэг заһабарилагдажа хуу бэлэн болонхой. Үбһэ хуряалга бүхыдөө 11—12 үдэрэй туршада сүм дүүргэгдэхээр хараалагдана.

Колхозой гэшүүд ниитынгээ малда жэл хахад хүрэхэ шэмэтэ тэжээл бэлдэхэ гэжэ уялга абанхай юм. Эдэ үдэрнүүдтэ колхозой бригаданuудта набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ түлэг дундаа ябажа байна. Бүхыдөө 2000 центнер модо, бургааһанай ногоон мүшэр, набшаһан бэлэдхэгдэхэ ушартай.

Зураг дээрэ: 1-дэхи комлексно бригадын гэшүүд хуһанай ногоон мүшэр, набша намаа хухалжа, машинада тээжэ байна.

Д. Болхоевой фото, текст.

☆ ☆ ☆

Манолис Глезосые абарха

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ К. Е. ВОРОШИЛОВТО АЖАЛШАДАЙ ЗҮГҺӨӨ ХАНДАЛГАНУУД ОРОНО

Грек арадай алдарта хүбүүн Манолис Глезосые хэһээхэ ябадалай бэлэдхэгдэжэ байһые уур сухалтайгаар буруушааһан телеграммануд ороной бүхы заха булангай ажалшадай коллективүүдһээ, тус тус хүнүүдһээ, мүн митингнүүдһээ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловай нэрэ дээрэ орожол байһаар.

Грек арадай эрхим хүбүүн Манолис Глезосые харата муухайгаар алаха гэһэн шиидхэбэри гаргаһыень буруушааһан буруушаалга Грециин правительстводо эльгээхыень Ленинградай «Пневматика» заводой коллектив К. Е. Ворошиловта хандахадаа, тэрэниие гуйһан байна.

Арадай баатар Манолис Глезосэй ами наһыень абархын тулада бүхы хэмжээ абаха гуйлтатайгаар Узбегэй ССР-эй Сталинска хлопок сэбэрлэдэг заводой коллектив К. Е. Ворошиловта хандаа.

«Победа» теплоходой морягууд, Грузиин уран зохёолшод, Хойто-Казахстанай областиин Дубровинска совхозой хүдэлмэришэд, алба хаагшад, Сталинабад городой хүүгэдэй нэгэдэхи клиническэ больницын коллективһээ, Хойто-Казахстанай областиин Пресновскэ районой Абайн нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигуудһаа, Киргизиин ССР-эй Чернышевскиин нэрэмжэтэ республиканска больницын коллективһээ, бусад олон организацинууд болон тус тус хүнүүдһээ нимэ телеграммануд К. Е. Ворошиловай нэрэ дээрэ ороо.

(ТАСС).

ГРЕЦИИН ПАТРИОДУУДЫЕ АБАРХА

Манолис Глезосые, Грециин бусад 16 патриодые алаха, хэһээхэ гэһэн бэлэдхэлэй хэгдэжэ байһые буруушааһан олон тоото телеграммануд Эб найрамдал хамгаалха советскэ комитедэй, Дайнда хабаадагшадай советскэ комитедэй, Эхэнэрнүүдэй советскэ комитедэй, Гадаадын оронуудтай хани барисаа, соёл культурын холбоо байгуулха советскэ бүлгэмүүдэй союзай нэрэ дээрэ ороно. Манолис Глезосэй ами наһые абарха Париждахи бүхэ дэлхэйн комитедтэ, ООН-эй генеральна секретарь Даг Хаммаршельддэ, Грециин хаанда, правительствода болон верховно сүүдтэ эдэ телеграммануудые эльгээжэ, эб найрамдалай түлөө элитэ ехэ тэмсэлшэ Манолис Глезосые, Грециин бусад патриодуудые дары сүлөөлхэ эрилтэ хэхыень ажалшад гуйна.

(ТАСС).

МАНОЛИС ГЛЕЗОСЫЕ АБАРХЫН ТУЛАДА МИТИНГНҮҮД БОЛОНО

Грек арадай алдарта хүбүүн Манолис Глезосые алаха, хэһээхэ бэлэдхэлэй хэгдэжэ байһые манай ороной ажалшад улам ехэ хүсэтэйгөөр буруушаана. Грециин национальна геройдо эсэргүү худал хуурмаг гэмнэлгэ зохёоһон хархис этэгээдүүдэй харата муухай политикые совет хүнүүд митингнүүд болон суглаанууд дээрэ угаа ехэ зэбүүрхэлтэйгээр буруушаана.

Москвадахи «Парижская коммуна» гэжэ фабрикынхид суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ мэдүүлээ:

— Глезосые сүлөөлхэ эрилтэ бидэнэр хэнэбди!

Эрхэ сүлөөгэй түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэгшые хуурмагаар гэмнэһыень, тэрэниие сэрэгэй трибуналда үгэһыень буруушааһан телеграмма фабрикын коллектив Грециин правительстводо эльгээжэ, Манолис Глезосые дары сүлөөлхэ эрилтэ хээ.

Харьковай тракторна заводой кузнечнэ цехтэ, Одессын клиническэ больницада, Карелиин фабрикэ, заводуудта болон бусад газарнуудаар олон зоной хабаадалгатай митингнүүд боложо, Манолис Глезосые сүлөөлхэ эрилтэ хэнэ.

(ТАСС).

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ Бурядай АССР-эй хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдые олгохо тухай

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойн баярай найраар дашарамдуулан, хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ габьяатай байһан эдэ хүнүүдтэ иимэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

БУРЯДАЙ АССР-эй ХҮНДЭТЭ АГРОНОМ

1. **Баертуев** Андрей Аюшеевичтэ — Бурядай зооветеринарна институтдай газар элдүүрилгэ болон хүрьһэ шэнжэлэлгын кафедрые даагша.

2. **Белоусов** Александр Васильевичта — Хориин аймагай «Красный партизан» колхозой үрэһэнэй ажахы эрхилдэг агроном.

3. **Бухальцев** Ардалион Иннокентьевичтэ — ажалшадай депутадуудай Курумканай аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин начальник.

4. **Гончарова** Клавдия Ильиничнада — Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой үрэһэнэй ажахы эрхилдэг агроном.

5. **Добриков** Яков Петровичто — Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшодо туһалагша.

6. **Залуцкий** Макар Ксенофонтьевичто — Кабанскын аймагай үрэһэнэй участогай агроном.

7. **Коновалов** Алексей Алексеевичтэ — Баргажанай аймагай «Гигант» колхозой үрэһэнэй ажахы эрхилдэг агроном.

8. **Крылова** Ксения Самуиловнада — Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой агроном.

9. **Останин** Александр Матвеевичтэ — Бурядай зооветеринарна институтдай хүдөө ажахын туршалгын станциин селекци болон үрэһэнэй ажахы эрхилэлгын таһагые даагша.

10. **Пахирко** Анатолий Ивановичта — Кударын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой агроном.

11. **Фомин** Петр Тимофеевичтэ — ажалшадай депутадуудай Ториин аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин главна агроном.

12. **Шубакова** Елена Николаевнада — ажалшадай депутадуудай Тарбагатайн аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин главна агроном.

БУРЯДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ЗООТЕХНИК

1. **Балдаев** Александр Николаевичта — ажалшадай депутадуудай Мухаршэбэрэй аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин начальник.

2. **Демина** Луиза Федоровнада — Улан-Удын инкубаторна-шубуу үсхэбэрилгын станциин директор.

3. **Казаков** Иван Яковлевичта — Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой зоотехник.

4. **Круглов** Михаил Дмитриевичтэ — Бурядай зооветеринарна институдай һуралсалай-туршалгын ажахын фермые эрхилэгшэ.

5. **Маковеева** Анна Ивановнада — Бичурын аймагай Логовскиин нэрэмжэтэ колхозой зоотехник.

6. **Мададаев** Василий Николаевичта — Бурядай зооветеринарна институдай зоотехническэ факультедэй декан.

7. **Овчинников** Виктор Афанасьевичта — Бурядай хүдөө ажахын техникумэй багша.

8. **Попов** Константин Сергеевичтэ — Закаменай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой зоотехник.

9. **Рещикова** Августа Иннокентьевнада — Мухаршэбэрэй аймагай Мухаршэбэрэй инкубаторна станциин директор.

10. **Юрченко** Иван Степановичта — Мухаршэбэрэй аймагай «Забайкалец» колхозой зоотехник.

11. **Четкова** Лариса Борисовнада — Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын шубуу үсхэбэрилгэ болон ИПС-гэй управлениин начальник.

БУРЯДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ВЕТЕРИНАРНА ВРАЧ

1. **Антонов** Петр Александровичта — ажалшадай депутадуудай Кяхтын аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин главна ветеринарна врач.

2. **Аникьев** Арсентий Константиновичта — ажалшадай депутадуудай Зэдын аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин главна ветеринарна врач.

3. **Бобылев** Петр Михайловичта — ажалшадай депутадуудай Байкало-Кударын аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин главна ветеринарна врач.

4. **Вознесенко** Нинель Геннадьевнада — ажалшадай депутадуудай Байкало-Кударын аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин главна зоотехник.

5. **Евладов** Василий Васильевичта — Сэлэнгын аймагай Сэлэнгын хонинной совхозой ахалагша ветеринарна врач.

6. **Карпиеня** Роман Андреевичтэ — Мухаршэбэрэй аймагай Гашейн ветеринарна участогай ветеринарна врач.

7. **Колбасенко** Василий Денисовичтэ — ажалшадай депутадуудай Бичурын аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин главна ветеринарна врач.

8. **Макаров** Климентий Халзановичта — Бурядай зооветеринарна институдай зоогигиенын кафедрые даагша.

9. **Овчинников** Петр Андреевичтэ — Бурядай зооветеринарна институдай эпизоотологиин кафедрые даагшын уялга дүүргэгшэ.

10. **Собенников** Самуил Федоровичто — Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын ветеринарна таһагай главна ветеринарна врач.

11. **Сутурин** Алексей Семеновичто — Зэдын аймагай Борьёогой үүлтэртэ хонидой совхозой ахалагша ветеринарна врач.

12. **Сухов** Михаил Михайловичта — Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ветеринарна врач.

13. **Танцырев** Иннокентий Максимовичта — аймагууд хоорондын Хориин ветеринарна бактериологическа лабораторие даагша.

14. **Целовальников** Александр Ильичтэ — ажалшадай депутадуудай Ахын аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин начальник.

15. **Цыденова** Гунсын Аюшеевнада — Хэжэнгын аймагай Дээдэ-Худанай ветеринарна участогай ветеринарна врач.

БУРЯДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА МЕЛИОРАТОР

1. **Истаев** Тыкшей Малановичта — Курумканай аймагай уһанай ажахын управлениин ахалагша инженер-мелиоратор.

2. **Козлов** Василий Ефимовичтэ — Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын уһанай ажахын таһагай начальник.

3. **Кубальская** Изабелла Теофиловнада — Иволгын аймагай уһанай ажахын управлениин начальник.

4. **Пальчиков** Сергей Семеновичто — Кяхтын хүдөө ажахын техникумэй багша.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Улан-Удэ город. Соведүүдэй Байшан.
1959 оной июлиин 3.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Республикын промышленностиин, барилгын, транспортын болон хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойн найртай дашарамдуулан, промышленность, барилга, транспорт болон хүдөө ажахы хүгжөөлгэдэ габьяатай байһанайнь түлөө эдэ нүхэдтэ иимэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

БУРЯДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ИНЖЕНЕР

1. **Андреев** Дмитрий Трофимовичта — Зэдын комбинадай главна инженерые аюулгүйн техникын талаар орлогшо.

2. **Арсентьев** Константин Ивановичта — Шулуутайн леспромхозой главна инженер.

3. **Баранникова** Ульяна Васильевнада — Улан-Удын советскэ-партийна һургуулиин директорэй орлогшо.

4. **Белоконь** Нина Ильиничнада — Зүүн-Сибириин түмэр харгын Улан-Удын отделениин ахалагша инженер.

5. **Бондарев** Иван Тихоновичтэ — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой главна энергетик.

6. **Бурмистров** Иван Никифоровичтэ — Бурядай зооветеринарна институдай хүдөө ажахые оньһожоруулха кафедрын багша.

7. **Вовк** Владимир Николаевичта — Улан-Удын паровозно депогой үргэлгын цехын мастер.

8. **Воробьев** Михаил Мамонтовичта — Мухаршэбэрэй аймагай Гашейн МТС-эй директор.

9. **Воронин** Виктор Анфимовичта — Зэдын комбинадай главна энергетик.

10. **Жирнов** Михаил Антоновичто — Улан-Удын нарин сэмбын фабрикын главна инженер.

11 **Заболотская** Полина Степановнада — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой паровоз хабсаралгын цехын технологическа бюрогой начальник.

12. **Калмыков** Иван Ивановичта — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой технологическа таһагай начальник.

13. **Кириков** Николай Васильевичта — Кабанскын аймагай Кабанскын РТС-эй директор.

14. **Козлов** Иван Петровичто — Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой директор.

15. **Ладаева** Вера Михайловнада — Бурядай геологическа управлениин геолого-буулгалгын экспедициин Ёнхорой партиин начальник.

16. **Лысов** Валентин Федоровичто — Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

17. **Мамашвили** Нина Васильевнада — Улан-Удын шэлэй заводой машинно цехын начальнигай орлогшо.

18. **Мамилов** Александр Аввакумовичта — Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын ревизор-газар эсхэмжэлэгшэ.

19. **Нурминский** Иннокентий Николаевичта — Бурядай зооветеринарна институдай хүдөө ажахы оньһожоруулгын кафедрые даагша.

20. **Павлов** Валерий Алексеевичтэ — цехын начальнигай орлогшо.

21. **Панов** Леонид Ивановичта — Иволгын аймагай Иволгын РТС-эй директор.

22. **Петухов** Северьян Степановичта — Кяхтын аймагай Кяхтын хүдөө ажахын техникумэй багша.

23. **Полозов** Николай Ивановичта — Бурядай хүдөө ажахын техникумэй багша.

24. **Плотников** Владимир Петровичто — Бурядай геологическа управлениин геологическа таһагай начальнигай орлогшо, ахалагша инженер.

25. **Сергеев** Владимир Николаевичта — Галуута-Нуурай рудоуправлениин № 2/5 шахтын главна механик.

26. **Цешковский** Николай Витальевичта — таһагые даагшын уялга дүүргэгшэ.

27. **Жиганов** Анатолий Ивановичта — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой главна металлургиин таһагай ахалагша иженер.

БУРЯДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ТЕХНИК

1. **Аширов** Ибрагим Алиевичтэ — ажалшадай депутадуудай Бичурын аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин инженер-газар эсхэмжэлэгшэ.

2. **Базилевский** Георгий Ивановичта — Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын газар эсхэмжэлхэ партиин начальник.

3. **Батурин** Николай Семеновичто — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой техническэ таһагай ахалагша инженер.

4. **Вагин** Семен Спиридоновичто — ахалагша технолог.

5. **Глаголов** Николай Георгиевичто — Бурядай совнархозой барилгын-монтажна управлениин главна инженер.

6. **Гомбоев** Даши-Дондок Шагдуровичта — Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын газар эсхэмжэлхэ отрядай начальник.

7. **Горобец** Александр Семеновичто — Улан-Удын мяха-консервын комбинадай директор.

8. **Демин** Виктор Николаевичта — Улан-Удын мяха-консервын комбинадай главна механик.

9. **Зелепущенко** Анна Михайловнада — Бурядай АССР-эй Эдеэ хоолой товарнуудай промышленностиин министерствын гол лабораторие даагша.

10. **Козулин** Константин Степановичта — Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын газар эсхэмжэлхэ управлениин начальник.

11. **Коновалов** Валентин Георгиевичта — ажалшадай депутадуудай Закаменай аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин газар эсхэмжэлэгшэ.

12. **Кузьмин** Илья Кирилловичтэ — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой заһабарилгын-механическа цехын механик.

13. **Маркизов** Александр Ангадыковичта — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой техническэ таһагай ахалагша инженер.

14. **Нестеров** Владимир Петровичто — Зэдын аймагай Борьёогой үүлтэртэ хонидой совхозой главна инженер.

15. **Пырнков** Данил Алексеевичтэ — Бурядай совнархозой барилгын управлениин үйлэдбэриин таһагай начальник.

16. **Подьячев** Владимир Ивановичта — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой котельнэ цехын технологическа бюрогой начальник.

17. **Родионов** Василий Степановичта — Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын ахалагша инженер-геодезист.

18. **Романовский** Вадим Андреевичта — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой техническэ таһагай ахалагша инженер.

19. **Сальников** Вячеслав Павловичта — «Забайкаллес» комбинадай Байгалай модо буулгадаг базын главна инженер.

20. **Савельева** Ирина Николаевнада — 1-дэхи хилээмэнэй заводой главна инженер.

21 **Туркин** Александр Семеновичто — Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын министерствын газар эсхэмжэлхэ управлениин главна инженер.

22. **Челночков** Иннокентий Петровичто — Улан-Удын ТЭЦ-ын электрическэ лабораториин начальник.

23. **Шалаков** Николай Яковлевичта — Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой технологическа бюрогой начальник.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Улан-Удэ город. Соведүүдэй Байшан.
1959 оной июлиин 3.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Нүхэр М. П. Дегтяревто Бурядай АССР-эй искусствын габьяата ажал-ябуулагшын хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай

Бурядай АССР-эй туйлалтануудые кинохроникоор дамжуулан харуулха, тунхаглаха хэрэгтэ габьяатай байһанайнь түлөө нүхэр **Дегтярев** Михаил Петровичто — Зүүн-Сибириин кинохроникын кинооператорто Бурядай АССР-эй искусствын габьяата ажал-ябуулагша гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
1959 оной июниин 30.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Республикын арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэ Бурядай АССР-эй һургуулинуудай габьяата багшын хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан, арадай гэгээрэл хүгжөөлгэдэ габьяатай байһанайнь түлөө эдэ нүхэдтэ хүндэтэ иимэ нэрэ зэргэ олгохо:

БУРЯДАЙ АССР-эй ҺУРГУУЛИНУУДАЙ ГАБЬЯАТА БАГША

1. **Авраменко** Александра Романовнада — Баунтын аймагай Ципиканай дунда һургуулиин багша.

2. **Апрелков** Семен Сидоровичтэ — республикын эдир натуралистнуудай станциин директор

3. **Базарова** Евдокия Эрдынеевнада — Кударын аймагай Кударын дунда һургуулиин багша.

4. **Балдакшинова** Елизавета Ефграфовнада — Закаменай аймагай Санагын дунда һургуулиин багша.

5. **Батуева** Намсалма Батуевнада — Хориин аймагай Буламай эхин һургуулиие даагша.

6. **Батышева** Елена Михайловнада —Ториин аймагайТориин дунда һургуулиин эхин классуудай багша.

7. **Бадринов** Иннокентий Васильевичта — Мухаршэбэрэй аймагай Хуушан Заганай эхин һургуулиие даагша.

8. **Боднева** Серафима Бадмаевнада — республикын нэгэдэхи дунда интернат-һургуулиин багша.

9. **Будаев** Данзан Шойсороновичто — Түнхэнэй аймагай Зүүн-Мүрэнэй долоон жэлэй һургуулиин һуралсалай талые даагша.

10. **Бураева** Александра Григорьевнада — Зэдын аймагай Петропавловскын дунда һургуулиин эхин классуудай багша.

11. **Васильева** Любовь Николаевнада — Заиграйн аймагай Онохойн дунда һургуулиин багша.

12. **Васильев** Иннокентий Матвеевичтэ — Баргажанай аймагай Үүрэгэй дунда һургуулиин директор.

13. **Ефимова** Валентина Георгиевнада — Кударын аймагай Үбэр-Хэрээтын эхин һургуулиие даагша.

14. **Жамсаранов** Санжи Найдановичта — Хориин аймагай Хориин дунда һургуулиин багша.

15. **Истомин** Илья Ивановичта — Яруунын аймагай Витимэй дунда һургуулиин багша.

16. **Квашнина** Фиса Ивановнада — Улан-Удэ городой 5-дахи эхин һургуулиин багша.

17. **Климова** Нина Астафьевнада — Яруунын аймагай Сосново-Озерскын дунда һургуулиин багша.

18. **Кокорина** Надежда Никитьевнада — Бичурын аймагай Старо-Ключевскойн эхин һургуулиие даагша.

19. **Кожухова** Зоя Васильевнада — Улан-Удэ городой 1-дэхи дунда һургуулиин багша.

20. **Маслова** Зинаида Васильевнада — Улан-Удэ городой 3-дахи дунда һургуулиин багша.

21. **Некуров** Будда Важеевичтэ — Курумканай аймагай Курумканай дунда һургуулиин директор.

22. **Попова** Васса Степановнада — Закаменай аймагай Михайловскын дунда һургуулиин һуралсалай талые даагша.

23. **Рязанова** Мария Андреевнада — Улан-Удэ городой 22-дохи дунда һургуулиин багша.

24. **Сажинов** Занабазар Сажино... — Курумканай аймагай интерна... гуулиин директор.

25. **Сагалеев** Цыбен Цыбикови... Зэдын аймагай Борьёогой эхин һ... лиие даагша.

26. **Смирнов-Минченко** Кл... Иосифовнада — Закаменай аймаг... дохи дунда һургуулиин багша.

27. **Теплов** Сергей Александро... — багшанарай мэргэжэл дээшэлү... Бурядай институдай биологи боло... миин кабинедые даагша.

28. **Тунуханов** Петр Ильичтэ — ... харшэбэрэй аймагай Сутайн долоо... лэй һургуулиин директор.

29. **Убугунова** Клавдия Афанась... да — Улан-Удэ городой 2-дохи ... һургуулиин багша.

30. **Хазагаева** Софья Иннокенть... да — багшанарай мэргэжэл дээшэл... Бурядай институдай педагогикын ... недые даагша.

31. **Ходарева** Софья Алексеевна... Кяхтын аймагай Наушкын дунда ... гуулиин багша.

32. **Хышиктуев** Нима Булитуев... — ажалшадай депутадуудай Кур... най аймагай Соведэй гүйсэдкомой... дай гэгээрэлэй таһагые даагша.

33. **Цыбикжапов** Степан Цыбики... вичта — Хэжэнгын аймагай Доод... данай долоон жэлэй һургуулиин баг...

34. **Шергина** Капиталина Васи... нада — Бурядай АССР-эй Гэгээр... министерствын һургуулинуудай ин... тор.

35. **Юрьева** Евгения Ксенофонть... да — Заиграйн аймагай Заиграйн д... һургуулиин багша.

36. **Ярославская** Рахиль Соломо... нада — Улан-Удын багшанарай у... щиин багша.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛО...

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕ...

Улан-Удэ город. Соведүүдэй Байшан.
1959 оной июлиин 3.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Республикын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдтэ Бурядай АССР-... габьяата врачын хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһэнтэй дашарамдуулан, арадай элүүрые сахилгада габьяатай байһанайнь түлөө эдэ нүхэдтэ хүндэтэ иимэ нэрэ зэргэ олгохо:

БУРЯДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ВРАЧ

1. **Волкова** Елена Ивановнада — Баргажанай аймагай больницын венеролог, врач.

2. **Дементьева** Ольга Андреевнада — Бичурын аймагай больницын акушер-геникологврач.

3. **Евменова** Раиса Дмитриевнада — Кабанскын аймагай Бабушкинай больницын акушер-геникологврач.

4. **Евсеев** Виктор Павловичта — отоляринголотическа таһагай начальник.

5. **Зяблова** Мария Александровнада — больницын үхибүүдэй таһагые даагша.

6. **Киселев** Георгий Серпионовичто — Бурядай АССР-эй Элүүрые хамгаалгын министрын орлогшо.

7. **Красикова** Таисия Ивановнада — Улан-Удэ городой нэгэдэхи больницын поликлиническэ отделениие даагша.

8. **Краснопольская** Елена Павловнада — Улан-Удэ городой нэгэдэхи поликлиникын участогай врач.

9. **Маляренко** Николай Прокопьевичто — Улан-Удын медицинскэ училищиин директор.

10. **Маслова** Нина Васильевнада — Улан-Удэ городой үхибүүдэй 2-дохи больницын главна врач.

11. **Михайлова** Матрена Ангардановнада — Иволгын аймагай Оронгын участогай больницые даагша.

12. **Муханова** Матрена Хулубаевнада — Улан-Удэ городой республиканска больницы хирург-уролог.

13. **Осорова** Татьяна Ильинична да — Хэжэнгын аймагай больницын акушер-гинеколог.

14. **Попова** Мария Николаевнада... Улан-Удэ городой 1-дэхи больни... врач.

15. **Свинкин** Афанасий Андрее... тэ — республикын вендиспансерэй ... недые даагша.

16. **Тутубалин** Виталий Андриано... та — Баунтын аймагай больницын гл... врач.

17. **Хадапов** Федор Семеновичто... Улан-Удэ городой инфекционно бол... цын главна врач.

18. **Шапиро** Макс Ароновичто... главна отделениин начальнигта.

19. **Шмулевич** Екатерина Моис... нада — Улан-Удэ станциин больни... врач-педиатр.

20. **Яжинов** Павел Тихоновичта... республикын туберкулезно диспанс... главна врач.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛ...

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕ...

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
1959 оной июлиин 3.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Нүхэд А. А. Карабенков, Н. А. Полянский гэгшэдые „Уһанд шэнгэхэеэ ябаһан хүнүүдые абарһанайнь түлөө" медаляар шагнаха тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1957 оной февралиин 16-най Указай үндэһөөр, уһанда шэнгэхэеэ ябаһан хүнүүдэй ами наһые зүрхэтэйгөөр абарһанайнь, шэн зориг харуулһанайнь түлөө эдэ нүхэдые СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө «Уһанда шэнгэхэеэ ябаһан хүнүүдые абарһанай түлөө» гэһэн медаляар шагнаха.

Карабенков Александр Андронович — судна бүтээлгын заводой ОКС-ын ...луушан.

Полянский Николай Александрови... ДОСААФ-эй республикын комите... абаралгын станциин водолаз.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

1959 оной июниин 30. Соведүүдэй Байшан.
Улан-Удэ город.

АЖАЛАА ОНЬҺОЖОРУУЛҺАНАЙ АШААР

Баргажанай леспромхоз, загаһанай консервын комбинат һүүлшын үдэрнүүдтэ хүдэлмэреэ эрид түргэдхэжэ, һайн шанартай продукци улам ехээр гаргажа байна.

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһэнһээ хойшо 300 жэл болоһон ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялгануудые абаһан загаһашад, модошод эршэтэ ажалайнгаа амжалтые арьбадхахын түлөө эрид шангаар тэмсээ. Тэдэнэр ажал хүдэлмэреэ оньһожоруулжа, машина, техникээ зүбөөр ашаглажа, ажалайнгаа бүтээсэ нилээд дээшэлүүлээ. Жэшээнь, Баргажанай леспромхоз үнгэрһэн 5 һарын туршада 1958 оной энэ үеынхиһөө 27.700 кубометр барилгын модо ехээр бэлдэжэ, валовой продукцяа 2 миллион хахад шахуу түхэригөөр дээшэлүүлээ. Тэрэшэлэн загаһанай консервын комбинат 448000 түхэригэй продукци үлүүлэн абаа.

Леспромхозой болон загаһа-консервын комбинадай хүдэлмэрилэгшэд Владимирска областиинхидай патриотическа үүсхэлые һайшаан дэмжэжэ, капитальна барилгануудта хараалагдаһан мүнгэн зөөреэ гамтайгаар хэрэглэжэ, продукци улам ехээр гаргадаг болохын тула тодорхой хэмжээнүүдые абажа байна. КПСС-эй Центральна Комитедэй ээлжээтэ Пленумэй зарлагдаһан тухай мэдээсэлһээ хойшо уралан нарижуулгын 20 гаран дурадхалнууд орожо, мүнөө тэдэнэй зариманиинь бэелүүлэгдэжэ байна. Эдэ дурадхалнуудай бэелүүлэгдэхэдэ 100000 гаран түхэриг мүнгэн зөөри алмагдаха юм.

Мүнөө шэнээр баригдаад, ашаглалгада оруулагдажа байһан загаһанай консервын комбинадай цехүүдтэ загаһа зөөхэ, сэбэрлэхэ болон консервэ хэхэ хүндэ хүшэр ажал оньһожоруулагдажа байна. Энээнэй ашаар үнгэрэгшэ 5 һара соо загаһашад ажалайнгаа бүтээсые нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ оробол 26 процентээр дээшэлүүлээ.

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон хүдэлмэришэд долоон жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнхай. Мүнөө эндэ коммунистическэ бригадын нэрэ зэргэ олохын түлөө 11 коллектив мүрысэнэ. Һаяхан консервын цехтэ хүдэлмэрилдэг Н. С. Осиповагай даажа байдаг бригада коммунистическэ ажалай коллективэй нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ түрүүшынхеэ эмхидхэгдэһэн леспромхозой бага комплексно бригаданууд ажалай үндэр бүтээсэ, һайн эмхидхэл харуулна Машина, техникээ зүбөөр, дүүрэн хүсөөрнь ашаглаһанай ашаар эдэ бригаданууд үдэрэйнгөө даалгабарие саг үргэлжэ 1,5 дахин дүүргэнэ. Жэшээнь, Гусихын модо бэлэдхэлэй пунктын И. П. Ивановой, И. М. Меньшиков... даажа байдаг бригаданууд мо... бэлэдхэхэ 5 һарынгаа түсэб... 147—148 процент дүүргээд, мүн... ажалайнгаа бүтээсые улам дээш...лүүлнэ.

Машина, техникэсэ дүүрэн ... сөөрнь хүдэлгэхэ зуураа, тэрэн... һайнаар харууһалжа, ашагла... болзорыень һунааха һайшаалт... үүсхэл загаһашад, модошодой ду...да үргэнөөр дэмжэгдэнэ. Мүн... леспромхозой электро-хюрөөшэн ... Низовцев, тракторист В. Прода... шофёр В. Кривопишин болон буса... үдэрэйнгөө даалгабари 150—16... процент дүүргэнэ. Мүн загаһана... консервын комбинадай хүдэлмэр...шэд ажалаа оньһожоруулжа байн... найнгаа ашаар ажалай һайн а...жалтануудые туйлана. Жэшээ... нүхэд Бодракенкын, Стулево... Яковлевай бригаданууд түсэб... 150—185 процент дүүргэнэ.

Арад зоной хани барисаан... түүхэтэ һайндэрые Баргажана... леспромхозой коллектив түрүүш... хахад жэлэй түсэбһөө гаду... 6500 кубометр модо бэлдэх... загаһанай консервын комбина... коллектив 200 мянган банка ко...сервэ үлүү гаргаха гэһэн соци...листическэ уялга абаад, тэрэн... амжалтатайгаар дүүргээ.

О. Раднаев,
манай корр.

Баргажан.

Мэргэжэлтын hанамжа

Хонидой зунай үрэжүүлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ

Байгша оной эхеэр Сэлэнгын аймагай колхозуудай хонишод зуун эхэ хонин бүриһөө 100-hаа үсөөн бэшэ хурьга абажа түлжүүлхэ гэhэн тон харюусалгатай уялга абаhан юм.

Теэд мүнөө хахад жэлэй үнгэрөөд байхада энэ уялгань hайнаар дүүргэгдэжэ байна гэжэ хэлэхын аргагүй. Жэлэй эхилhэнhээ хойшо аймагай бүхы колхозуудта зуун эхэ хонин бүриһөө дунда зэргээр оройдоол 45—50 хурьган абтаа. Тиихэдэ зарим артельнуудтэнь миил 25—30 хурьган зуун эхэ хонинhоо абтаhан байха юм.

Энээнэй гол шалтагаанинь юуб гэхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ Сэлэнгын колхозууд болон совхоздо хони үрэжүүлхэ хүдэлмэриин муугаар, хайша хэрэгээр эмхидхэгдэhэн, мүн хонидойнь туранхай байhанhаа боложо, тэдэнэй олонхинь hубайршаhан байгаа. Гадна зарим артельнүүдтэ харууhа, тэжээлэй муупаа нарай хурьгад олоор гарзалаа.

Хэнэйшье мэдэhээр, ажахы бүхэндэ имагтал жэлэй түрүүшын хахадта, илангаяа I квартал соо хурьган олон абтадаг гээшэ. Теэд эндэхид жэлэй түрүүшын хахадта хурьга олоор абажа шадаагүй хадаа уялгаяа дүүргэхын тула мэнэ гэhээр эхэ хонидоо үрэжүүлжэ, намартаа олоор хэнзэлүүлхэ зэргэтэй болоно бшуу. Энэ хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха арга боломжо эндэхи колхоз бүхэндэ гүйсэд бии.

Шадал тамираар hайн, тарган хонин ороондо бэлээр ородог, hубайрдаггүй ушартай. Тингээдшье тарган хонин олонхи ушарта 2—3-аар эхирлэдэг бшуу. Тиимэhээ эгээл мүнөө, хонидой түргэн таргалха сагта тэдэниие hайн эдингсэ, шэмэтэй ногоотой бэлшээрнэдэ зүбөөр адуулха хэрэгтэй. Мүн хонидто хаhа сагтань дабhа, хужар долёолгожо, hайнаар уhалха шухала. Эдэ үдэрнүүдтэ таргалжа, ороондо орохоор болоhон хонидые бэшэнhээнь отара, бригада бүхэндэ илгаад, хүгтэй хусада табижа бэдэрүүлхэдэ зохистой. Хонидые гол түлэб эрхим элитнэ классай хусын hайн шанартай үрэhөөр, искусственна аргаар үрэжүүлхэ ёhотой. Үрэжүүлгые үдэшэ, үглөөниинь үнгэргэхэдэ hайн. Жэшээнь, үглөөгүүр ороондо оруулhан хониие 12 час болоод дахин үрэжүүлхэ хэрэгтэй. Бүхыдөө hайн тарган хонидой отарада үрэжүүлгын хүдэлмэри 20—25 хоногой туршада сүм дүүргэгдэхэ зэргэтэй. Энээнhээ урагша зарим колхозуудта хонидоо хурьганhаа хаhа сагтань hалгаангүй, зунай үрэжүүлгын хүдэлмэриие ехэ унжагайруулжа, аяар 1,5—2 hара үргэлжэлүүлдэг байгаа. Тэрэ алдууе мүнөө дабтажа яашье болохогүй. Тиихэдэ туранхай хонидые үрэжүүлхэhээ урид hүрэгhөө амяарайнь илгаад, талха тарянай зүйл эдюулжэ, hайнаар адуулжа таргалуулха хэрэгтэй. Эгээн түрүүн hубайрhан, хурьгаяа үхүүлhэн гү, али үбэл эртэ түрэhэн хонидые ханалгатай hайнаар үрэжүүлхэ.

Тэрэшэлэн колхозуудай искусственна үрэжүүлгын пунктнуудта элдэб түхеэрэлгэ, хусын үрэ хадагалха амhарта, халаад, эм дом бэлдэхэ, дүршэлтэй техник-үрэжүүлэгшэдээр хангаха шухала. Гадна хаа хаанагүй хонидые үрэжүүлхэ хусануудые эртээнhээ илгажа, үрынь шалгуулха хэрэгтэй. Энэ талаар искусственна үрэжүүлгын гүрэнэй Сэлэнгын станциинхид колхозууд, совхоздоо туhалха зэргэтэй. Юуб гэхэдэ, эндэ гол түлэб эгээл эрхим классай, 12—13 килограмм ноохо үгэдэг хусанууд суглуулагданхай бшуу. Тэдэнэй үрөөр колхозуудай хэдэ мянган хони үрэжүүлжэ болохо ха юм. Мүн станциин мэргэжэлтэд колхоз, совхоздо ходо ябажа, искусственна үрэжүүлгын пунктнуудай ажалда али болохоор туhалха, элдэб хэрэгтэй заабари үгэжэ байха ушартай.

Тиигэжэ аймагай колхозууд болон совхоздо мүнөө жэлдэ хурьга үгөөгүй нэгэшье хонин байха ёhогүй. Хэрбээ аймагта хонидой зунай үрэжүүлгые зүбөөр эмхидхэжэ, богони болзор соо hайнаар үнгэргэжэ шадаа hаа, хурьга олоор абаха уялгань дүүргэгдэхэ байhаниинь лабтай.

Имагтал хонидоо зунай сагта hайнаар ороондо оруулжа шадаhанай ашаар лэ түрүү область, республикануудай хонишод жэлдээ хурьга олоор абана ха юм. Жэшээлхэдэ, Ставрополиин хонишод жэл бүри хонидоо нэгэ түрүүлээд, 100 эхэ хонин бүриһөө 130—140 хурьга абадаг байна. Тиибэшье эндэхид hүүлэй жэлнүүдтэ хонидоо хэнзэлүүлжэ, hайн амжалта туйладаг болонхой. Энэ хизаарай Невиномыска районой түрүү хонишон И. Малашенко нёдондо 100 эхэ хонин бүриһөө 254 хурьга абажа, бүлтыень түлжүүлээ.

Тэрэшэлэн манай республика дотор хонидые хэнзэлүүлжэ, жэлhээ жэлдэ хурьга олоор абадаг түрүү хонишод олон. Үнгэрэгшэ жэлдэ Мухаршэбэрэй «Эрдэм» совхозой хонишон Гарма Машуевай отарынхид 100 эхэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 170 хурьга абажа түлжүүлээ юм. Эдэнэр долоон жэлэй туршада отарынгаа бүхы эхэ хонидhоо 4200 хурьга абаха түсэбтэй аад, хонидоо олоор хэнзэлүүлжэ, 6300 хурьга абаха гэхэ гү, али түсэбhөө гадуур 2100 хурьга түлжүүлхээр шиидэнхэй.

С. Нефедов, зоотехник, пенсионер.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хөөрхэнөөр ябажа, хүсэд ургаагүй малнуудай баян ургаса гаража байна. Колхозой механизаторнууд ургасын хойноhоо харууhалха, зурууд хоорондохи элдүүрилгэ саг соонь хэхэеэ оролдоно.

Зураг дээрэ: Сэлэнгын Сталинай нэрэмжэтэ колхозой тракторист И. Петров наран сэсэгэй зурууд хоорондохи элдүүрилгэ хэжэ ябана. **Ф. Моренецэй** фото.

КУДАРЫН АЙМАГТА

БАРИЛГА ОЛООР ХЭГДЭНЭ

Аймагай колхозууд Россин гүрэнтэй Бурят ороной hайн дураараа нэгэдэhэнhээ хойшо 300 жэлэй ойн баярые ажалай эрхим бэлэгээр угтахын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлhэн байна. Адууhа малаар олон Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз Подбаллай гэжэ газарта 200 үнеэдэй багтаамжатай шулуун байра, малшадай культбаза барижа байнхай. Барилга дээрэ 45 хүн хүдэлнэ. Барилга дээрэ А. Аносовагай хүтэлбэрилдэг эхэнэрнүүдэй звено шалгарна.

Томохон колхозуудай нэгэн болохо «Путь к коммунизму» колхозой гол бууса Унгуркуй тосхондо 450 хүнэй hууритай клуб, Полканово тосхондо бригадын клуб, магазин баригдажа байна. Мүн аймагай центр Кудара-Сомон тосхондо шэнэ клубай барилга түлэг дундаа ябажа байнхай.

Тамирай сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо хоёр дабхар шэнэ правлени, Шаазгай тосхондо клуб hэльбэн үргэдхэгдөө, хүүгэдэй ясли шэнээр баригдаа.

Тус колхозой үүсхэлээр Ивановка тосхондо эхин hургуули баригдажа байна. Хэшээл эхилтэр hургуули түхеэрэгдэжэ хүсэд дүүргэгдэхэ юм.

Олон колхоз культбаза барижа байна. Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоздо клубай hуури табигдаа.

КВАДРАДУУД ЭЛИРЭН НОГООРНО

Ниитынгээ адууhа малда шэмэтэ тэжээл элбэг ехээр бэлдэхын зорилгоор аймагай колхозуудай кукурузашад гектар бүриһөө 300 центнерhээ бага бэшэ кукурузын эшэ намаа хуряажа абаха гэжэ шиидээд, эршэмтэй hайнаар ажаллана.

Кукурузашад ургасаяа харууhалжа эхилээ. Ургамалай эшэнүүдэй газарhаа бултайхын урда тээ борнойлго хэгдэhэн байна. Борнойлгын hүүлээр ургамал hайнаар ургажа эхилбэ. Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой Базар Бадмацыренович Галдановай звеногой поли дээрэ кукуруза hайнаар гараа. Тарилгын үедэ зүб квадрадуудай гаргагдаhанай ашаар газар дээрэ бултайhан кукуруза жэрын харагдана. Тарилгын үедэ зүб квадрадуудай гаргагдаhанай ашаар газар дээрэ бултайhан кукуруза зүб квадрат болон жэрынэ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Бадмажаб Яглиневай участок дээрэ ногоон квадрадууд жэгдэрэн гараа.

ОЛОН ГАЗЕТЭ, ЖУРНАЛ ЗАХИНА

Ждановай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 421 хэhэг элдэб газетэ, 26 хэhэг журнал захижа уншана. Малай фельдшер Р. Доржиев 4 газетэ, нэгэ журнал захинхай. Колхоздо газетэ, журнал захяагүй айл үгы шахуу юм.

ХАРГЫ ЗАhАБАРИЛНА

Аймагай центрhээ «Путь Октября» колхозой центр Үбэр-Хэрээтэ тосхон оршоhон харгы ухаабатай, ялхитай муу юм. Колхозой гэшүүд мүнөө шоссе харгы шэнээр хэжэ байна.

Д. Болхоев, манай корр.

Тобшохоноор...

☆ Хорины совхозойхид республикынгаа ехэ hайндэрые ажалай бэлэгээр угтаад, эршэмтэй hайнаар ажаллана. Совхозой 5-дахи фермын хүдэлмэришэд илангаяа hайн амжалта туйлаа. Эдэнэр hайндэртэ бэлэг болгон хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха хахад жэлэйнгээ түсэбые табан хоногоор уридшалан дүүргэбэ.

Г. Цыренов.

☆ Үбhэ ногооной шэмэтэйдэ малаа hайса таргалуулжа абаха хүсэлэнтэйгөөр ажаллажа байhан «Дружба» колхозой (Закамен) хонишод Г. Дамбаев, О. Доржиев, Ц-Б. Бальжанов гэгшэд хонидойнгоо шэгнүүрые ехээр нэмээнэ.

С. Аюшеев.

Ухибүүдэй хубсаhан хомор

Ажалшадай эрилтые хангаха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Үргэн хэрэглэлэй зүйлнүүд, элдэб янзын эд бараан элбэгээр бүтээн гаргагдажа байна. Тэрэ тоодо үхибүүдэй хубсаhан элбэгээр гаргагдана.

Гэбэшье манай Шара Азаргын сельпогой (Закамен) хүдэлмэрилэгшэд үхибүүдэй үмдэхэ хубсаhа наймаалха гэжэ огто анхарнагүй. Сельпогой магазинуудта үхибүүдэй хубсаhан тон хомор. Трикотажна майка, трусы, оймhон, носки гэхэ мэтэ оёмол хубсаhан худалдагданагүй шахуу. Хаа яа наймаалагдабашье, олон зондо хүртэнгүй дууhашадаг юм.

Тус сельпогой хүдэлмэрилэгшэд хэзээ үхибүүдэй хубсаhа наймаалдаг болохо юм гэжэ асуугдана.

Б. Тогшеев.

hургуулинуудай ажабайдалhаа

Тоорын hурагшадай ажал

1. ШУБУУТА НУУР

Улаан нуур гурбан зүгhөө ой модоор хүреэлэгдэнхэй. Ганса баруун эрье тээнь Хонгоодорой тала хабтайн харагдадаг. Үдэ багта нуурта хүрэжэ ерэбэбди. Нуурай уhан hэбшээндэ миралзан, наранай гэрэлдэ хашарhатан байба. Добо дээрэхи бишыхан гэртэ ойртоходомнай хоёр багашаг басагад нугаhадай дальбараануудые эдеэлүүлжэ байба. Элдэб зүhын хэдэн зуугаад дальбараа улаахан hабарнууд дээрээ хөөрхэнөөр ябажа, хүсэд ургаагүй далинуудаа арбагануулан гүйлдэнэд. 9-дэхи классай hурагша Радна Гарбуева үрөөhэн гартаа орооhотой хүнэг бариад, дальбараануудтаа сасажа үгэнэ. Нүхэрынь, 8-дахи классай hурагша Ханда Ангрускаева бишыхан дальбараануудта hү уулгана...

Эндэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 2000 шахуу нугаhад тэжээгдэнэ. Намар болотор нугаhадай тоо 10 мянга хүрэхэ.

Колхозой зоотехник Тогоошо Марянова газар холоошоонгүй, ходо эндэ ерэдэг, залуухан шубуушадта зүбшөөл үгэжэ туhалдаг. Ажалда абьяастай хоёр hурагшад үгэhэн заабариень hайнаар дүүргэжэ, оролдосотойгоор ажаллана.

—Ходол сүлөөгүй байдагбди. Дальбараанууд түргэн ехэ болоно. Тээ тэрэ... харыт, хорёод хоноhон нугаhад,—гээд шубуушад манда заана. Торниhон нугаhад нуур дээгүүр тамаржа, уhа шолшогонуулжа ябана. Уhа руу шунгажа, эдеэ бэдэрнэд.

—Энэ нуурнай Улаан нуур гэжэ нэрэтэй. Хэрбээ энээнээ шубуута нуур гэжэ нэрлэжэрхибэлнай зүб байгаа,—гэлдэнэ.

2. ОЛОНОЙ ОМОГТОЙ АЖАЛ

Тоорын hургуулиин ахалагша классуудай 30 hурагшад үйлэдбэриин бригада болонхой. «Путь к коммунизму» колхоздо ажаллана.

hуралсалай жэлэй дүүрэхэлээр үхибүүд ехэ абтай эетэйгээр ажалда гараа. Тэдэнэр мүнөө колхозой центрhээ урагшаа 12 модоной зайтай Хээр горхон гэжэ газарта хүдэлжэ байнад. Тэндэнь 50 гектар шэнэ газар хахалагдажа, зелёнко тарилгадаха юм. Хахалhанай hүүлдэ үлэшэhэн түгсэг, шулуунь залуушуул сэбэрлэжэ дууhаа.

Колхозой правлени hурагшадта hайн байра байдал түхеэрээ.

Хээр горхон гээшэмнай тойроод хэдэн зуугаад жэлэй нарhан ойгоор хүреэлэгдэhэн, агаар сэбэргэй газар юм. hурагшад эндээ майханууд соо байрлана. Бригадыень хүтэлдэг багшанар В. Н. Цыденов, А. Ф. Архинчеева гэгшэд үхибүүдээ ёhо журамтай байлгадаг, хубаарита саг соонь хүдэлгэдэг байна.

Ажаллаhан hурагша амарха ёhотой. Амарха газаршье бии, оршон тойрон ой жалга, дүтэхэнүүр Хээр горхон урдана.

Энэ бригадынхидай хэхэ хүдэлмэринь ехэ. 24 гектар кукуруза, 20 гектар хартаабха, 16 гектар турнепс харууhалжа, үндэр ургаса хуряаха, 500 центнер үбhэ сабшаха уялгатай. Мүнөө хэдэн үхибүүд кукуруза, хартаабха харууhална. Заримаанинь үнеэдэй хоёр байра шифераар хушана. Үхибүүд силос дараха нүхэ малтаа, хайр шулуу зөөгөө. 400 тонно силос багтаха башни hаядаа баригдахань.

Бригадын хүтэлбэрилэгшэ В. Н. Цыденов ингэжэ хөөрэнэ:

—Үхибүүдые ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ гээшэ ехэл харюусалгатай хэрэг. Манай бригада hайн ажаллана. Тиигэбэшье элдэб hаад тойбо тушаалдадаг. Зарим эхэ, эсэгэнэр үхибүүднай гэртээ амарха юм hэн гэжэ hанажа болодог. Үхибүүд үдэртөө 6 час хүдэлөөд, бэшэ сагтань амардаг, элдэб наадаар наададаг.

Б. Машкинов.

hурагшад үйлэдбэриин практикада гараа

Бурят арадай Россин гүрэнтэй hайн дураараа нэгэдэhэнhээ хойшо 300 жэлэй ойе ажал болон hуралсалдаа эрхим амжалтатайгаар угтаха гэжэ Илькын № 13 ФЗО-гэй hурагшад шиидээ hэн.

Тэдэнэр «Татарский ключ» гэжэ барилгын-монтажна управленидэ практика гараха үедөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоhон байгаа. hургуулиие дүүргэхэеэ байгаашад модо отлолгын участогуудта ой модоной ажаүйлэдбэриин элдэб машинануудаар ажал хэжэ, hургуулида олоhон мэргэжэлээ харуулба. Олон hурагшад С-80, ТДТ-40, КТ-12 гэжэ тракторнуудта өөhэдөө хүдэлөө. Терентьев, Маслов, Покацкий, Сапунов, Емельянов, Мурзин гэгшэд ой модоной ажахыда хүдэлхэ механизаторнууд болоhоноо харуулба.

Ингэжэ hурагшадай, багшанар—мастернуудай хүсөөр барилгын-монтажна управленидэ 1000 кубометр модон бэлдэгдэжэ, хүдэлмэришэдөөр үсөөн байhан управлени бэрхэшээлhээ гараба.

«К-5», «Дружба» гэhэн хюрөөнүүдээр модо отолходоо Чашков, Аношин, Батурин, Беликов, Никифоров гэгшэд шалгараа.

Барилгын модо отолхо хэрэгтэ туhаламжа хүргэhэнэйнь түлөө барилгын-монтажна управлениин зүгhөө hурагшадта баясхалан хүргэгдөө.

hурагшадые ажалтай нягта холбоотойгоор хүмүүжүүлхэ гэhэн зорилгоёо манай 13-дахи ФЗО ингэжэ дүүргэнэ.

М. Матхеев, 13-дахи ФЗО-гэй директорые орлогшо.

Студентнэрэй туhаламжа

Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо Кяхтын соёл гэгээрэлэй hургуулиин 5 студентнэр практикада ерэжэ, ехэхэн ажал хэбэ. Эдэнэр колхозой клубта уряа, лозунгнуудые бэшэхэ, ажахы харуулhан диаграмма, фотомонтаж эмхидхэлсэхэ гэhэн зорилгоёо эрхимээр дүүргэжэ байнхай.

Колхозой гүүртэ, отаранууд дээгүүрхи малшадта газетэ уншажа үгэнэ, hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. 2-дохи бригадын Культурын байшанда «Гурбан жэлэй соёлой добтолго» гэhэн стенд бүтээжэ үлгөө.

Ажалай практикада гарагшад колхозой центртэ 3 дахин вечер үнгэргөө. Вечернүүд дээрэ долоон жэлэй hургуулиин багша Ц. Лхасаранов «Ород, бурят арадуудай хани нүхэсэл», колхозой партийна организациин секретарь Б. Санжиев «Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевэдэхи зүблөөн», колхозой зоотехник К. Павлова «Мухар hүзэг ба тэрээнтэй тэмсэл» гэhэн темээр элидхэлнүүдые хээ.

Студентнэрэй үүсхэлээр 8 хүнhөө агитбригада эмхидхэгдэжэ, колхозой гэшүүдтэ концерт харуулба.

Г-Ц. Доржиев.

ЭЭЗЭРХҮҮ ТҮРҮҮЛЭГШЭ, ЭРХЭЕЭ ХАhАГДАhАН МЭРГЭЖЭЛТЭД

Элдин хонгор Яруунын голдо томодхогдоhон «Рассвет» колхоз hууриржанхай. МТС-үүдые хубилгажа, колхозуудай ниитын ажахые эрид хүгжөөхэ тушаа парти, правительствын холын хараата шиидхэбэриин бэелүүлэгдэжэ эхилхэдэ энэ колхоздо ажалай баян дүршэлтэй хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд эльгээгдэhэн байна. Ингэжэ өөhэдын машина, техникэтэй болоhон колхозникууд долоон жэлэй түсэб табяад, түрүүшын хахад жэлэй даабари амжалтатайгаар дүүргэхээр шиидэhэн юм.

Зүгөөр хэлэhэн үгэдөө хэр хүрэжэ, ямар бэлэгтэйгээр хани барисаанай түүхэтэ hайндэр угтаба гээшэб? Энэ асуудалда харюусаа hаа, hайрхахаар юумэн хомор.

Хахад жэлэй туршада 530 центнер мяха худалдаха түсэбөө миил арай гэжэ дүүргээ нэрэтэй. Юуб гэхэдэ, гүрэндэ hайса таргалуулhан, томо мал тушаахын орондо дайралдаhан лэ малаа туужархёо. Тушааhан 80 толгой бодо малайнь толгой бүхэн миил 180 килограмм татана. Бэлэдхэлэй пунктда туужа асарhан 200 толгой хонидынь угаа туранхай байгаад, hөөргөө бусаагдашоо. Энээндэ колхозой правлени, мэргэжэлтэд зэмэтэй. Тэдэнэр гүрэндэ тушаагдаха малаа hайса харууhалаагүй, торлёогүй, hара бүхэндэ шэгнээшьегүй байна бшуу. Томо бэетэй, мяхалиг мал, сарнуудые илгаад, дүршэлтэй малшадта лаалгажа үгөөд, шахан таргалуулха гэжэ хэлсэhэн байбашье, хооhон хөөрэлдөөгөөр үнгэрөө.

Энэ колхоз гахайнуудые таргалуулжа, тушааха аргатай байгаад, тэрэнээ хүсэд хэрэглэнэгүй. Жэшээнь, Мойhотын гүүртэдэ юhэн hаалишан тус тустаа 18—19 үнеэдые hаажа байдаг. Тэндэ машиндагдаhан hүн, тоhоной ниилгэдэhэн ямаршье хэрэглэмжэгүй, hая болотор газарта адхагдажа байгаа.

Колхозой шубуунай фермэ мүн лэ бирэтай олзо оруулнагүй. Энэ жэлэй үнгэрhэн үедэ тахяа бүриhөө оройдоол 23 үндэгэн абтаад байна. Яахадаа үндэгэн иимэ үсөөнөөр абтанаб гэжэ шубуушадhаа асуухада:

— Харин тиимэ болошоод байнал даа. Нёдондо тахяа бүриhөө арайхан 40-өөд үндэгэн абтаhан байха. Теэд фермэдэмнай ороохо тарянhаа ондоо тэжээл балай үгтэдэггүй. Энээнhээл болоо бэшэ гү даа,—гээд торьдоhогүй хэлэдэг.

Теэд бодото дээрээ ямар шалтагаанаар үндэгэн үсөөн абтанаб гэжэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд хүсэд тодоруулаагүй байшоо. Фермэ дээрэ ажалай hулаар эмхидхэгдэhэнhээ инкубаторна станциhaa hаяшаг асарагдаhан нугаhанай, галуунай дальбараанууд олоор гарзална. Шубуушад эдэнээ яажа харууhалха, эдеэлүүлхээ хүсэд мэдэнэгүй. Үнжэгэн нарай эдэ амитадые газаа, газар дээрэ хабтагайгаар хорёолоод байлгана.

hү hаалгааршье өөдэтэй юумэн хэгдээгүй. Гүрэндэ hү худалдаха хахад жэлэй түсэб холо дүүргэгдээгүй үлэшоо. Зарим түрүү hаалишалай үнеэн бүхэнhөө 900-гаад литр hү hаахада, арбан хоёр—гурбан hаалишад жэлэй эхинhээ хойшо миил 140—170 литр болгоо. Энэ ушарта колхозой правлени ямаршье хэмжээ абаагүй. Мал адуулагшадай үсөөн дээрэhээ үнеэд бэлшээридэ hайса ябуулагданагүй. hүүлэй үедэ хура бороо ехээр ороод, эдеэлсэ ногоон элбэгжээ. Гэбэшье бэлшээриингээ газар хэды хэhэг болгожо, тэндээ ээлжэлүүлэн малаа адуулха, тиигэжэ ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ тухай анхарал табигданагүй. hаалиин зарим гүүртэдэ үдэр бүхэндэ hаагдаhан hүн тусхай дансада тэмдэглэгдэнгүй, тоhоной заводто сэхэ тушаагдана. Тиимэhээ гүүртэдэ үдэртөө хэды литр hүн hаагдааб, хэдынь тушаагдааб, али урилтэдэ ороо гү гэжэ мэдэхын аргагүй.

Мүн малай түл үсөөн абтажа, мууса түлжүүлэгдэнэ. Энэ жэл байра, харууhанай мууhаа шалтагаалжа, аяар 70-аад тугал үхэhэн байна. Илангаяа Хара Уhанай гүүртэдэ (даагшань нүхэр Баранов) тугал олоор гарзалаа. Үбшэлhэн арбаад тугал мүнөө Хуhатын дүрбэн гүүртэдэ бии. Эндэхи веттехник нүхэр Гавриловай пенициллин эрижэ правленидэ хандахадань «тиимэ эм олдоногүй» гээд шалтаг баридаг.

Үнеэдэй олоороо hубайрhан, тугалнуудай, томо малай гарзалhанhаа боложо, бодо малай тоо толгой олошоруулха түсэб 178 толгойгоор дүүргэгдэбэгүй.

Мэргэжэлтэдэй дурадхалые колхозой правлениин хараада абаагүй дээрэhээ Хуhатын нуур шадар байдаг элүүр үнеэдэй гүүртэнүүдтэй зэргэлүүлээд зуугаад үбшэлhэн үнеэдые асаржархёо. Үбшэн, үбшэгүй эдэ мал нэгэ уhатай, эдеэлсэтэй байхаhаа гадуур, ганса нэгээр сааша наашаа алдагдажа, ниилэжэ байдаг.

Зоотехническэ хүдэлмэри эндэ hулаар табигданхай. Малынь олон ушарта эрэ эмээрээ, наhаараа илгагдаагүй байха юм. Жэшээнь, мал адуулагша Ринчин Баяновай гүүртэдэ 210 толгой хашараг, буруу, тугалнууд сугтаа байлгагдана.

Хонин ажалда дутагдалнууд бүришье олон. Энэ жэлдэ колхоз 100 хонин бүриhөө оройдоол 59 хурьга абаа. Колхозой нэгэдэхи комплексно бригадада 4332 эхэ хонин байгаа hаа, июниин нэгэнэй мэдээгээр эдээнhээ миил 1797 хурьган түлжүүлэгдээ. Искусственна үрэжүүлгэ тоонгүй, хонидоо хусада миин табиhаниинь лэ иимэ олоороо hубайршоо ха юм. Гадна харууhа, байрын мууhаа 370-аад хурьган гарзалаа. Илангаяа Гараам гэжэ газарта байдаг Доржо Цыдыповэй отарада 200 гаран хурьгад үхөө. Шалтагааниинь юуб гэбэл, тэндэхи хони, хурьгадта хабар, саг соонь тэжээл үгтөөгүй, мүн шадабаритай бэрхэ хонишодые нэмэжэ табяагүй. Эндэхи хонишодой туhаламжа эрихэдэ «байгты саашаа» гээд түрүүлэгшэ харюусадаг hэн.

Мүнөө жэл июлиин хорёод болотор 2000 хонид искусственна аргаар үрэжүүлэгдэхэ аад, ямаршье бэлэдхэл хэгдэнэгүй, түсэб табигданагүй. hубайрhан хонид үшөө илгагдаадүй, хусанууд hайн тэжээлдэ табигдаагүй байhаар. Техник-үрэжүүлэгшэдшье тодорхойлогдоогүй. Бүхыдөө 15 мянган хонидые бонитировко хэнгүй хайшалаа. Зарим отарануудта эрье, эмэ хонид, хурьгад, эреэн марьян, элдэб зүhэтэй хонид холилдошонхой. Хонидой үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэри орхигдошонхой.

Колхозой зарим хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд хэлсээд, хоёр бригададаа хони угааха нэгэ-нэгэ ванна шулуугаар хээд, цементлэхэ гэжэ правленидэ дурадхахадань, түрүүлэгшэ нүхэр Жалсанов буруушаагаад, заабол модоор хэхэбди гэжэ мэдээрхээ. Тиигээдшье энэ хүдэлмэри зогсоогдошоо.

Жэлэй дүүрэтэр гүрэндэ худалдагдаха эбэртэ бодо малай, хонидой тусхай гүүртэ, отаранууд эмхидхэгдээдүй. Бэлшээжэ таргалуулагдаха эдэ малай байрлаха газар олдоодүй.

Нёдондонойхиhоо нэгэ хахад дахин ехые гэхэ гү, али 70 мянгаhаа үлүүтэй центнер үбhэ бэлдэхэ энэ колхоз үбhэ хуряалгын түсэб мүнөө хүрэтэр баталжа абаагүй, зоноо звенонуудта хубаагаагүй байhаар. Түрүүлэгшын орлогшо, бригадирнуудай зохёоhон түсэбые «энэ муу түсэб» гэхэhээ ондоо ямаршье хэмжээ нүхэр Жалсанов абанагүй. Тэжээлдэ 250 га наран сэсэг тариха аад, оройдоол 95 гектарыень таряа. Нобшорhоор хожомдожо, нэгэшье тонно наран сэсэгэй үрэhэ хэрэглэнгүй, амбаар соогоо үлөөжэрхёо.

Тэжээл бэлдхэлгэдэ хэрэглэгдэхэ 4 морин тармуур, тракторай хэдэн тармуур, 2 морин косилка, гар хажуур болон тармуурнууд үшөө заhагдаагүй байна. Бии байhан техникэ, зэмсэгүүдээрээ богони болзор соо малдаа хүсэд хүрэхэ үбhэ колхоз абажа шадахагүйдөө магад. Үбhэ ногооной hайнаар ургажа байhан энэ зундаа жэл хахадай тэжээл бэлэдхэхэ үүсхэл республика доторнай гараа. Эдэ бүгэдые хараадаа абажа, зарим эдэбхитэд 6—7 косилка үшөө худалдажа абая гэжэ дурадхаад, баhал «хамараа сохюулаад» hалаа. Иимэ баримтануудые тоолоо hаа олон.

Колхозой хонишод, малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн мууса эмхидхэгдэнэ. Ажалдаа шалгарhан хүнүүдтэ шагнал үгтэнэгүй, hайнаар хүдэлэгшэд түлбэриин талаар урмашуулагданагүй.

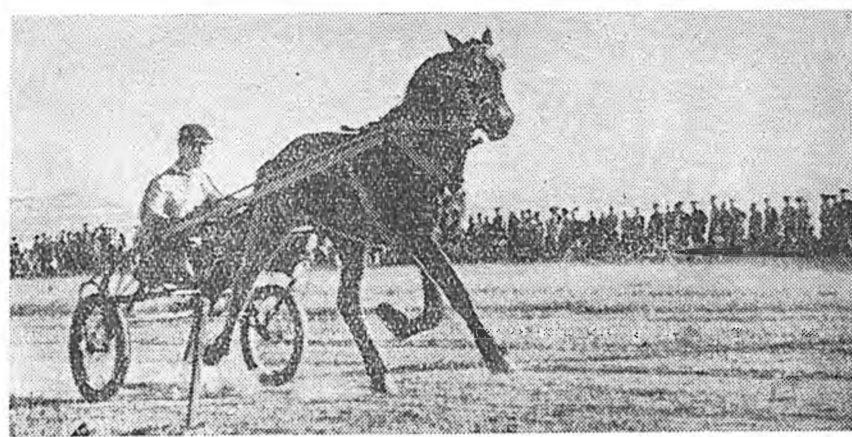
Колхоз иимэ гээгдэлдэ юундэ орооб гэхэдэ, правлени колхозникуудай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулна. Түрүүлэгшэ нүхэр Жалсанов ээрхүү дээрэлхүүгээр эдэбхитэд, мэргэжэлтэдтээ хандажа, тэдэнэйнгээ hанамжа, дурадхалые хараадаа абадаггүй. «Биил мэдэхэб, заал hаа мининхеэр юумэн болохо ёhотой» гэжэ элдэб ааша гаргаhаар, ажалаа унжагайруулна. Түрүүлэгшэ нүхэр Жалсанов 7—8 отарануудаа бултыень ойдо гаргажа «таргалуулха» шиидхэбэри тээсгэн гансаараа абаа юм. hоно, бүхэтэр батаганаанда тэдэмнай тэсэнгүй, муудаха гэжэ мэргэжэлтэд, үнинэй малшадайнгаа партийна суглаан дээрэ хэлэхэдэ нүхэр Жалсанов гансал бэеэ үмөөрхэеэ мэдээд байгаа. Олоной дуугаар зүб шиидхэбэриин тэрэ суглаанда гаргагдаашье hаань, ээзэрхүү түрүүлэгшэ мүнөө хүрэтэр «мининхеэр лэ болохо» гэhээр. Иимэрхүүгээр аашалхань али олон болодог. Мүн колхозникуудай элдэб хэрэгээр түрүүлэгшэтэй уулзахаяа ерэхэдэ тоомжогүй зан гаргадаг.

Колхозой партийна комитет түрүүлэгшын хуушанай хойрог аашые номгоруулха, ажалаа hайжаруулха тушаа эрид хубилалта хэнэгүй. Эдэ бүгэдые мэдэжэ, богоhо залгаад байhан партиин айком, аймгүйсэдком зохихо хэмжээ абанагүй.

Д. ЧИМИТОВ, манай тусхай корр.

ХУРДАН ХҮЛЭГҮҮДЭЙ УРИЛДААН

Һаяхан Улан-Удэ хотоһоо баруулжаа 8 модо тухай газарта Иволгын тэгшэхэн гоё ногоон талын дунда хүн зон, мори, тэргэ, үнгэ бүриин автомашина олоороо сугларшанхай байба. Эндэ Бурят ороной Россиин гүрэнтэй һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэл гүйсэһэнэй ойн түүхэтэ һайндэртэ зорюулагдаһан республикын колхоз, совхозуудай хатарша, гүйгөөшэ хүлэгүүдэй хаба шадал туршаха мүрысөөн болоо. Иволга, Бичура, Зэдэ, Хори, Хэжэнгэ, Кяхта, Мухаршэбэрэй болон бусад аймагуудай колхоз, совхозуудай хурдан хүлтэ хатарша, гүйгөөшэ шэлэмэл, хамта 30 гаран морид эндэ асарагдаа.

Зураг дээрэ: хүлэгүүдэй урилдаанда хабаадаһан хатарша морин.

Үдэшын 7 часта хатарша моридой урилдаан боложо, хүнгэхэн тэргэдэ хүллэгдэһэн 3 морид урагшаа шуумайлдашаба. Тэдэнэй дундаһаа Заиграйн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой «Зонд» гэжэ сэбэр гоё бэетэй хара азарга (боожошониинь нүхэр Маслов) абаһаар бэшэнээ ахяад, түрүүлжэ ерээ. Тэрэ морин 1600 метр зайе 2 минута 22 секунда соо гаталаа. Мүн Зэдын XX партсъездын нэрэмжэтэ артелиин «Лебедь» гэжэ азарга (боожошон нүхэр Ездин) тэрээнһээ 5 секундаар гээгдээ. Хоёрдохи урилдаанда Бичурын Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой «Еквидон» гэжэ айхабтар гоёор хүлөө татажа хатардаг соол хара азарга 2 минута 48 секунда соо гүйжэ түрүүлээ. Тэрэнэй удаа Заиграйн XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн нүхэр Цыдыповэй жолоодоһон «Иртыш» гэжэ хара хээр азарга ерэбэ.

Удаань гүйгөөшэ моридой урилдаан боложо, сугларагшадые илангаяа ехээр һонирхуулба. Һүүл, һамбайгаа боолгоһон, жэбжэгэр нариханууд бэетэй, заһамал моридшье табигдажа, хуа тооһо татуулан ябашабад. Абаһаа ямаршье мориной илахань мэдэгдэнэгүй, хуул эна мана ябатараа, газарайнгаа хахадлаха багта нэгэ хээр морин бултыень ахижа, бэшэнээ урдаа оруулангүй 30 метр түрүүн ерээ. Тиигэжэ Иволгын «Улаан Оронго» колхозой гэшүүн нүхэр Нимаевай унаһан хээр морин түрүү гаража, 4 модо газарые 4 минута 01 секунда соо гаталаад, 2 мянган түхэриг шанда хүртэбэ. Тэрэнэй удаа Иволгын совхозой залуухан шарагал морин (жолоошониинь 14 наһатай хүбүүн Чойнжон Балданов) 2-дохи һуури эзэлжэ, 1500 түхэриг шан абаа. Хориин аймагай Ашангын Ленинэй нэрэмжэтэ артелиин гүйгөөшэ хара мори унаһан 10 наһатай бишыхан Дамба Унжилов хүбүүн гурбадахи ерээд, хүн зониие ехээр баясуулжа, 1000 түхэриг шан абаба.

М. Намжилов.

Тобшохоноор мэдээсэхэдэ...

✪ Хэжэнгын аймагай центрын магазинда наймаалагшаар ажалладаг Вера Дылыкова ажалшадай эрилтэ, гуйлтада анхаралтайгаар хандажа, һара, квартал бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэнэ.

Д. Улзуев.

✪ Орлигой Аман гэжэ үзэсхэлэн гоё газарта (Аха) хүүгэдэй лагерь нээгдэбэ. Лагерьта дүшөөд хүбүүд, басагад амаржа байна.

П. Жужаев.

✪ Гашейһээ Мухаршэбэрэй Зандин нютаг руу радиогой утаһан татагдажа байна.

Д. Батомункуев.

Һонирхолтой уулзалга

Байгал шадар партизануудай отрядуудые эмхидхэлсэһэн республикымнай үнинэй коммунистнууд Иван Львович Ковалевтой, Бурядай АССР-тэ комсомолой организаци эмхидхэлсэгшэдэй нэгэн—Николай Евгеньевич Левский гэгшэдтэй Н-скэ частиин сэрэгшэд уулзажа, хөөрэлдэбэ.

1918—20 онуудта республика дотор эмхидхэгдэһэн партизан отрядуудай ямар ехэ ажал хэһэн, Улаан армидаа али зэргээр туһалһан тухайнь нүхэр Ковалев сэрэгшэдтэ хөөрэжэ үгөө. Тэрэшэлэн комсомолой түрүүшын эмхинүүдэй ямар үүргэтэй байһан тухайнь нүхэр Левский хөөрэһэн байна.

Е. Николаев.

Мастер Быков олон шатаршадтай наадаа

Шатарай мастер Быков эдэ үдэрнүүдтэ олон хүнүүдтэй нэгэн доро наадаба. Багшанарай, комплексно институдуудай шатаршад мастертай шангаар тулалдаа.

Нүхэр Быков 31 хүнтэй нэгэн доро наадахадаа 20-ыень шүүһэн, 4-тэйнь тэнсэһэн, 7-донь шүүгдэһэн байна. Аюурзанайн, Золтоев, Занданов, Цыбиков, Санжин, Бурхинов, Ангапов гэгшэд мастерые шүүгээ.

ПВЗ-гэй шатаршад мастертай мүн лэ муу бэшээр наадаһан байна. 21 хүнэй 5-нь, тэрэ тоодо токарь Бурков, слесарь Тоглоев, мастер Шапхоев гэгшэд мастерые шүүгээ.

Мастер Быков мяха-консервын комбинадайхидтай, түмэр замшадтай наадахадаа абажа болохо 21 очкогой оройдоол очко хахадые алдаа.

В. Мамилов.

ДУРАСХААЛАЙ ПАМЯТНИГАЙ ҺУУРИ ТАБИГДАБА

Үдэ голой урда эрьедэ һаяхан байгуулагдаһан сэсэрлиг соо һаяхан Улан-Удэ городой ажалшад, партийна, советскэ, ниитын организацинуудай түлөөлэгшэд олоороо сугларһан байна. Эндэ баярай оршон байдалда хани барисаанай памятнигай һуури табигдаа.

Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойдо зорюулан памятнигай (обелискын) һуури табилгада зорюулагдаһан митингые КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр Дондуков нээһэн байна. Советскэ Союзай гимнын һүр жабхалантайгаар зэдэлһэнэй һүүлээр нүхэр Дондуков иигэжэ мэдүүлээ:

— Ород арадтай бурядуудай хуби заяагаа нэгэдүүлһээр эгсэ 300 жэл үнгэрөө. Энэ түүхэтэ ойдо зорюулагдан бодхоогдохо памятнигай һуури табихын тула мүнөөдэр бидэнэр сугларһан байнабди.

Талмай дээгүүр Советскэ Союзай гимнын сууряатаһанай удаа улаан хилэн бүд хуряагдажа, гранит шулуун тобойн гараба. Шэрэм хабтагай дээрэ иигэжэ бэшээтэй:

«Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй ойн хүндэлэлдэ «Хани барисаанай обелиск» эндэ бодхоогдохо юм».

Удаань Улан-Удын мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэн нүхэр Очиров, сэмбын фабрикын хүдэлмэришэн нүхэр Личенхо, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Филиппов, КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр Ножкин, КПСС-эй Октябрьска райкомой секретарь нүхэр Оглоблин, мүн бусад митинг дээрэ үгэ хэлээ.

Митингын дүүрэһэнэй һүүлээр хани барисаанай памятнигай (обелискын) һуурида баглаа сэсэгүүд табигдаа. **Зураг дээрэ:** Хани барисаанай дурасхаалда бодхоогдохо памятнигай дэргэдэ.

М. Базаровай фото, текст.

Сагай уларил, ургамалай гараса тухай

Июниин 3-дахи декадада республикадамнай дулаан, заримдаа халуун үдэрнүүд болобо. Зарим газарта ойро зуура сахилгаатай бороо хура ороһон байна. Республикын олонхи аймагуудта дунда зэргээр 17—20 градус дулаан болоо. Үдэртөө 25—30 градус халуун болоһон байна. Зарим һүни 4—9 градус, республикын хойто аймагуудта 0 градус хүрэтэрөө доошолоо.

Бороо хура республикын ехэнхи газар дээрэ 2-һоо 8 миллиметр хүрэтэр оробо. Үнгэрэгшэ арбан хоногой туршада Сосново-Озерскдо, Михайловкада (Закаменай аймаг) 13—15 миллиметр, Багдаринда, Онохойдо Михайловкада (Хэжэнгын аймаг) — 20—25 миллиметр бороон ороо. Июниин түрүүшын хахадта борооной ехээр ороһоной ашаар үбһэ ногоон һайнаар гарана. Урда аймагуудта хабарай шэниисэ эшэлээд, залаатай боложо байна. Шэниисын үндэрынь 34—53 сантиметр болонхой. Намарай хара таряан залаатаад сэсэглэнэ. Энэ ургамалай үндэрынь 80—110 сантиметр болонхой. Овёс эшэлээ, кукуруза 3—7 набшаһатай болоо. Сабшалангай, бэлшээриин ногоон һайнаар гаража, үндэр болонхой. Хүсы үбһэн, сагаан, улаан клевер, залаата ургамалнууд июниин һүүл багаар сэсэглэжэ эхилээ. Республикын колхоз, совхозууд ургасаяа харууһалжа байна.

Сэлэнгын саанаһаа

Ф. Р. Козловой США-да ошоод байһан тухай

САН-ФРАНЦИСКО, июлиин 5. **(ТАСС-эй корр.).** Сан-Францискоһаа хойгуур байдаг Сонома гэжэ округто СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Ф. Р. Козлов, советскэ бусад айлшад энэ үглөөгүүр автомашинануудаар ерээ. США-гэй баруун эрьеын эдэ нютагуудта улаан үнгэтэ модотой ой тайга элбэг юм. Мүн эндэ винограднигууд олон, Америкада мэдээжэ болонхой калифорнийска архи нэрэдэг томо заводууд бии. Округой газар дээгүүр ородой гоё һайхан мүрэн урдажа гарадаг. Тэрээндэ дүтэшэг Севастополь гэжэ багашаг город байдаг. Хэзээдэшьеб, XVIII зуун жэлдэ энэ нютагта хойто зүгһөө ородой загаһашад ерээ һэн гэхэ. Хожомынь тэдэ загаһашад бусаһан байгаа. Гэбэшье городууд болон гол горхонуудай нэрэ тэдэнэй дурасхаал боложо үлэһэн байха юм. Эдэ нэрэнүүд ород болон Америкын арадуудай хэтэ үеын холбоо барисаае харуулна.

Севастополиие үнгэрөөд автомашинанууд «Корбель» Ранчын газар дээрэ ороо. Эндэ Хэк-Бен, Адольф, Поль гэдэг аха дүүнэрэй архиин завод байдаг юм. Ф. Р. Козловто хандан «Айлшалыт, ажахыдамнай ерээд байхадатнай бидэнэр Таниие амаршалха золтой байнабди» гэжэ Бен хэлээ. Бен совет айлшадые заводтой танилсуулаа, «Корбель» гэжэ маркын шампанска архи яажа нэрэдэг тухайгаа тайлбарилаа.

Эндэһээ бусахадаа Ф. Р. Козлов анхаралтайгаар угтаһанайнь түлөө эзэдтэнь баясхалан хүргөө.

Ф. Р. Козлов, тэрээнтэй суг ябалсаһан хүнүүд «Богемскэ тужын» клубта хүрөө. Калифорниин мянга шахуу промышленнигууд, финансистнууд болон интеллигенциин түлөөлэгшэдые энэ клуб нэгэдүүлдэг юм. США-гэй президент Эйзенхауэр, вице-президент Никсон, США-гэй главна судья Уоррен, бусад хэдэн элитэ хүнүүд энэ клубай хүндэтэ гэшүүд юм. Клубай президент Кларк Вэйлэнд сайлалга хэжэ, совет айлшадые хүндэлөө. Сайлалга хани халуунаар үнгэрөө. Клубай гэшүүд концерт хэжэ, хэдэн ород дуу дуулаа. Ябаха дээрээ Ф. Р. Козлов иигэжэ хэлээ. Хани халуунаар угтаһанайтнай түлөө намтай суг ябалсагшадай, өөрынгөө зүгһөө таанадта баясхалан хүргэхые хүсэнэб. Таанадтай бидэнэй эбтэй эетэйгээр зэргэ оршон байжа шадаха байһые мүнөөдэрэймнай уулзалга үшөө дахин гэршэлэн харуулба. Танай клубай хажууда ургажа байһан улаан үнгэтэ модоной үрэһэ намда бэлэг үгэбэт. Нютагаа бусаад байхадаа, манай хани барисаанай тэмдэг болохо иимэ модоной ургахын тулада эдэ үрэһэнүүдээ бидэнэр тарихабди».

«Айс Фоллис» гэжэ мүльһэн дээрэ наадагдадаг баледые Ф. Р. Козлов, советскэ делегациин гэшүүд үдэшэлэн хараһан байна.

В. Богачев.
В. Парамонов.

„ТУ-114“ самолёдые америкынхид ехээр һонирхоно

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 6. (ТАСС). Москваһаа Нью-Йорк хүрэтэр түүхэдэ анха түрүүнээ буунгүйгөөр ниидэһэн советскэ турбовинтовой «ТУ-114» самолёт Нью-Йоркын уласхоорондын аэропортдо табадахи үдэрөө зогсожо байна.

Үдэр бүри үглөөнэй 10 часһаа үдэшын 4 час хүрэтэр «ТУ-114» самолёдые харахые хүсэгшэд ээлжээндэ зогсоно. Нью-Йоркһоо, США-гэй бусад городуудһаа советскэ самолёдые харахые хүсэгшэд ерэжэл байһаар. Табан үдэрэй турша соо самолёдые 30 мянга шахуу хүн хараа. Америкын, бусад авиационно компанинуудай лётчигууд самолёдые илангаяа ехээр һонирхон харана.

Европодо шахардуу шанга байдал һулаарулхын түлөө конференци хүдэлмэреэ дүүргээ

ВАРШАВА, июлиин 6. (ТАСС). Европодо шахардуу шанга байдал һулаарулха конференци Варшавада хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

Европын олониитэдэ хандалга, ядерна зэбсэг туршалга болюулха тухай асуудалаар Женевэдэ боложо байһан гурбан гүрэнэй зүблөөндэ хандалга, тэрэшэлэн Германиин хоёр гүрэнэй делегацинуудай хамтын деклараци конференци баталан абаа.

Хитадай Коммунистическэ партиин гэшүүд бүри олон болоно

ПЕКИН, июлиин 6. (ТАСС). Жэлэй турша соо 1958 оной июлиин 1-һээ 1959 оной июлиин 1 хүрэтэр Хэбэй провинциин промышленностиин, транспортын, хүдөө ажахын 130 мянга гаран түрүүшүүл, интеллигенциин түлөөлэгшэд Хитадай Коммунистическэ партиин гэшүүд болоһон байна.

Бүхы орон дотор үнгэрэгшэ жэлдэ КПК-гэй гэшүүд олон болоһон байха юм. Имагтал Аньхуэй, Сычуань, Фуцзянь, Цзяньси, Хэйлунцзян, Леонин провинцинуудта, Шанхай, Харбин городуудта хахад миллион шахуу хүн партида абтаа. Хитадай бусад районуудай партийна организацинуудта хэдэн олон мянган шэнэ гэшүүд абтаһан байна.

Манолис Глезосэй ами наһые абарха

ПАРИЖ, июлиин 6. (ТАСС). «Юманитэ-Диманш» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Париждахи Грециин посольстводо делегацинууд орожо, Манолис Глезосэй ами наһые абарха эрилтэ хэнэ. Сенэ болон Уаза департаментнуудай, Парижай 14-дэхи округой арадай туһаламжын бүлгэмэй делегацинууд эсэргүүсэлтын хүдэлөөндэ хабаадаһанайнгаа түлөө алуулагшадай бүлынхидэй ассоциациин делегаци июлиин 4-дэ посольстводо ороо.

Угалзата хибэс*)

Зунай эхин һара. Оршон тойронхи байгаали наранай туяада умбажа, үлэмжэ һаруул мэтээр харагдана. Үдэ мүрэнэй урда эрьедэ шулуун байшан гэр холоһоо тобойн харагдана. Эндэ Улан-Удын «Кооператор-комсомолец» гэжэ үйлэдбэриин артелиин ажал хүдэлмэри хүгжэн ябажа байдаг юм.

Эгээн дээдэ дабхартахи уран һайханай цехын хибэс нэхэдэг мастерской соо хори гаран комсомол-залуушуул бурят зоной гоё һайхан угалзануудаар шэмэглэһэн элдэб үнгэтэй хибэсүүдые забда сүлөөгүй нэхэнэ.

Тэдэнэй дунда шаб гэһэн шамбайхан бэетэй, шара улаан шэг шарайтай залуу басаган Раиса Ильина гэгшэ мойһон хара нюдэтэй, хориһоо хоёр наһа халин ябаһан Юлия Баглановатай сугтаа, нэгэ станогто зэргэлэн һуужа хүдэлмэрилнэ.

Гараараа ноохо ээрэдэг ээрсэг шэнги аад, богонишог «челнок» гэжэ зэмсэг тэрэ хоёр басагадай уян, ура нарин хургануудай үзүүр дээгүүр гулган, гурбан хурга зайтайгаар дабхасуулһан утаһа ноохоной хоорондуур урагша хойшоо ульгамаар гүйсэгөөнэ.

Мастерской соо нэхүүрэй станогуудай хүрьемэ нэрьемэ абяа шэмээн таһалданагүй. Раиса Юлишье хоёрой «челнок» хурданаар гүйжэ, нэхэгдэжэ байгаа хибэснь минута бүридэ нэмэжэ, үргэн дэлүүн болоно.

Раиса станогойнгоо татуурые бэетээшээ «хаб» байса татамсаараа миһэд гээд:

— Юля, миниишни ой һанаанда бишыхан ябаһан үемни гэб гэнтэ орошобо!—гээд урдаһаань хараад абана.

— Заахандахишни гү? һониноймхиие хөөрыш,—гэбэ Юля.

— Энэ станогнай таар нэхэдэг нэхүүртэ дүтэрхышэг байбал! — гээд Раиса станогойнгоо оньһон механизмые шэртэн харана.

— Таар, нэхүүр гэнэ гүш? Тэрэмнай юун гээшэб?—гэжэ бүри һонирхошоно.

— Үзөөгүй юм гүш?

— Үгы ааб даа! Харин хуушарһан таар манайда бии агша. Теэд тэрэниие хайшан гээд нэхэдэгыень юрэдөө мэдэхэгүй байшабалби.

— Таар нэхэдэг нэхүүр энэ станогһоо простойшог ааб даа. Тиигэбэшье һаа, гоё һайхан угалзануудтай таар нэхэгдээд лэ байһан юм,—гэжэ Раиса харюусаба.

— Аа, тиигэхэдээ таар нэхүүр гээшэмнай арад зоной дунда анханһаа нааша үльгэр түүхэтэй байһан ха юм даа.

— Тиимэ даа,—гээд Раиса агшам зуура бодолгодо эзэлгэдэн һууһаар:

— Мүнөө һайса һананам, хүгшэн эжымнай зунай зүлгэ ногоон дээрэ тарил эрээн таар ямаанай ноохоор нэхэгшэ һэн. Тэрэнээ элдэб үнгын ноохоор тарил эрээнээр тангалайтуулан байжа гоёогшо бэлэй. Би зааханһаа хүгшэн эжыдээ туһалалсаһан байхаб. Бүмбэгэ шэнги мөөсэгэй ноохыень гар соогоо эрьюулэн һубажа үгэгшэ һэм. Заримдаа ээрүүлһэн ноохонойнь зангилаатахада, оншыень гаргажа үгэгшэ һэм. Тиигэ тиигэһээр таар нэхэлгын оньһые оножо баряад, өөрөө ямаршьегүй нэхэдэг болоһон байхаб,—гэжэ Раиса зүрхэеэ ханан хөөрэбэ.

— Яагаа ульгамаар хибэсэй нэхэбэридэ һурашаба ааб гэжэ гайхашаа бараа һэм. Харин шимни энээнэй урда тээ станогой дэргэдэ һуужа дадаһан байба ха юмши даа.

— Тэрэмнай станогшье гэжэ даа, миин простой...

— Тиигээшье һаа, нэхэбэриин һабагшые барижа абаһаншни мүнөө ехэхэн туһатай байба бэшэ гү?—гэжэ Юля басаган мухадхажа оробо. «Хани нүхэр басагамни зүбшье хэлэбэ гү даа» гэжэ Раиса Ильина бодохотойгоо тэндэ, арба гаран жэлэй саада тээ хүгшэн эжытэйгээ тарил эрээн таар нэхэжэ байһанаа нюдэндөө хараадхиһандал болоно.

* * *

Тэрэ хоёр басагадай станогһоо гараһан хүбөөгөөрөө утаһан сасаг һабхаргатай хибэс стол дээрэ дэлгэгдэбэ. Тэндэ ажаллажа байһан хани басагадынь олоороо ерэжэ, стол тойрон, һонирхон хаража байнад.

Хибэсэй тэг дундань түб түхэреэн зураг соо элдэб үнгын гоё һайхан утаһа-ноохоор угалзатуулан нэхэгдэһэн 300 жэл гэжэ тоо эли тодоор бэшэгдэнхэй. Тэрэ тоогой нэгэ таладань Россия, нүгөөдэ хажуудань Бурятия гэжэ бэшэгдэнхэй байна. «Ажал хүдэлмэридэмнай ямар сэгнэлтэ үгэгшэ ааб»,—гэжэ хоёр басагад нэгэ бага жэхыд гэжэ доошоо хараад, дуугайнууд зогсоно. Энэ үедэ мастерской соо аляаһанайшье ниидэхэдэ дуулдамаар аг хулха. «Юундэ дуугай байнад бэ! Али хүдэлмэридэмнай ехэхэн дутуу дунданууд гарашаба гү?» гэжэ илангаяа Раиса басаган һанаа зобонгёор хани нүхэдэйнгөө шэг шарайнуудыень шэртэн харана.

Тэдэнэрэй дунда гуша гарамгай наһанай хибэс-ковёрой мастерскойн мастер Валентина Волкова байһанаа:

— Юундэ абяа шэмээгүй байшабат?—гэжэ бултанда хандаад, миһэд гэбэ.

— Гоё һайханаар нэхэгдээ гэжэ хэлэхэһээ ондоо, манда бэшэ һанамжа байхагүй!—гэжэ нэгэ хэдэн басагад нэгэмүһэн дуугарбад.

—Зүб даа, зүб! Илангаяа түхэреэн зураг соохи 300 жэл гэһэн тоо бүришье таатай зохидоор шэмэглэгдэһэн байна,—гэжэ тэндэ байгшад дарья табиба.

Хоёр басагадай досоонь гэнтэ нара гараһан шэнги болобошье һаа, мастернууднай юун гэгшэ ааб гэһэн һанал бодолдо эзэглэгдэн хүлеэнэд.

— Залуу хүдэлмэришэд Раиса Дмитриевна Юлия Степановна хоёр һүүлэй үедэ хүдэлмэриингөө шанарые һураггүй дээшэлүүлээ. Энээнэй урда тээ иимэ хоёр хибэс нэхээ агша бэлэй,—гээд мастер Валентина Романовна нэн түрүүн нэхэһэн хибэсыень зэргэшүүлэн үзөөд,—харгтылши, һүүлшынхинь һөөл нягтаар нэхэгдэһэн, сасаг һабхагуудыншье тад ондоогоор һабхалзажа байна бэшэ гү?—гээд хоёр басагадта анхаралтайгаар хандаад, гарнуудыень шангаар адхаадхина.

— Манайшье ажал хүдэлмэри дээрээ тиимэ һонирхомоор амжалта туйлаадхиһан юу байхаб даа. Байгаашье һаа, эды тэдыхэн байгаа юм бэзээ. Харин бидэнэрые нэн түрүүн хибэсэй нэхэбэридэ һургаһан, манай багша болохо мастер Надежда Сергеевна гээшэ. Энэ нүхэрэйнгөө аша туһаар тусхай мэргэжэлэй һабагшашье оножо баряад, нэгэ бага дүй дүршэлтэй болоһондоо ехэтэ баясанабди,—гэжэ Раиса басаган үнэн зүрхэнһөө омогтойгоор мэдүүлээд, һэбхэгэрхэн шарабтар үһэтэй комсомол ород басаган тээшэ һөөл дулааханаар хараадхина.

— Үнэхөөрөөшье Раиса Дмитриевна Юлия Степановна хоёр үнгэрэгшэ жэлдэ холын хүдөө нютагай колхозһоо ерэмсээрээ, манай мастерскойдо орожо, хоёр һарын хугасаа соо минии хүтэлбэри доро нэхэбэридэ һураһан байха юм. Тон богонихон саг зуура станогойнгоо орёо оньһо һайнаар шудалжа, дүүрэн хүсөөрнь ашаглан, һараһаа һарада ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлнэ. Үнгэрэгшэ май һарынгаа түсэбые 134 процент шанар һайнтайгаар дүүргэбэ,—гэжэ хибэс нэхэбэриин мастер комсомол Надежда Сергеевна Борисова тэдэниие магтана.

А. Шадаев.

*) ковёр.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Бурядай номой хэблэлэй главна редактор байһан **Доржи Жалсанович НОРБОЕВОЙ** удаан саг соо хүндөөр үбшэлөөд, 1959 оной июлиин 6-да, сагһаа урид наһа бараһан тухай Бурядай АССР-эй Культурын министерство гашуудалтайгаар мэдээсээд, наһа барагшын гэр бүлынхидтэ шаналалаа мэдүүлнэ.

Бурядай номой хэблэл, партийна эхин организаци, местком хэблэлэй главна редактор байһан **Доржи Жалсанович НОРБОЕВОЙ** удаан саг соо хүндөөр үбшэлөөд, энэ оной июлиин 6-да, сагһаа урид наһа бараһан тухай мэдээсээд, гэр бүлынхидтэнь шаналалаа мэдүүлнэ.

Энэ оной июлиин 8-най 4 часта Каландарашвилиин үйлсын 19-дэхи гэрһээ хүдөөлүүлгэнь болохо.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора —46-32, зам редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01085. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 4999.